

SOBAT

10e Jaargang nr. 4 - augustus 1995

nummer 42

VOMI

VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

*Met herkenning begint erkenning !
Met meer leden meer kracht !*

fonds
sociale
zorg

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden !

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterruit van uw auto !

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	f 12,50
V.O.M.I. stropdas donkerrood	f 22,50
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	f 22,50
V.O.M.I. stickers	f 1,00
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	f 10,00
	portvrij
V.O.M.I. luxe aanstekers	f 7,50
V.O.M.I. sleutelhangers	f 6,00
V.O.M.I. rollerpennen	f 1,50
V.O.M.I. ballpoints	f 1,00
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	f 12,50
	portvrij
V.O.M.I. OVW-speldje met sureté verguld	f 12,50
	portvrij

U kunt de artikelen ook bestellen bij de
Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:

L. van Eijk, Oost Kanaalweg 12A, 2461 EP Ter Aar,
Tel. 01722 - 2705, Postgiro 6131844

Tj. J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15,
2461 VJ Ter Aar, Tel. 01722 - 2452

Ook hier wordt minimaal f 2,50 extra in rekening
gebracht voor verzending en porto.

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt
minimaal f 2,50 extra berekend voor verzending en porto

POSTZEGELS

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, bewaar ze en stuur ze naar **Mevrouw Jac. Holewijn, De Goede Hoop 13, 2021 AP Haarlem, Tel. 023 - 253058.**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

Alle aangesloten Verenigingen worden verzocht ook aan de inzameling mee te werken.

V.B.

INDIVIDUELE DOCH VERZORGDE REIZEN naar INDONESIË

VOLGENS UW EIGEN REISWENSEN (PRIVACYTOURS ®)

Tallose mogelijkheden

WIJ KUNNEN OOK REIZEN SAMENSTELLEN VOOR INDIË-VETERANENGROEPERINGS (BASE TOURS)

Geïnteresseerd?

Geef telefonisch of schriftelijk uw wensen door voor een blijvend reisvoorstel plus kostenindicatie.

Uiteraard bent u ook van harte welkom op ons kantoor.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V.

(ANVR/SGR nr. 1502/AD3A)

Clauskinderweg 26-29, 1069 HN Amsterdam, Tel. 0206199377/8199398

(zaterdag telefonisch niet bereikbaar)

Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur; Zaterdag 09.00 - 12.00 uur

VETERANENPAS

Bij boeking van een AURORA-reis naar Indonesië zal aan de houder van een veteranenpas een bedrag aan "zakgeld" worden overhandigd. Bij alleen een vliegticket naar Indonesië is dit Rp. 50.000,- en bij een complete tour Rp. 150.000,-. Dit laatste zal echter pas in Indonesië worden overhandigd in verband met de betreffende in- en uitvoerbepalingen.

Bent u geïnteresseerd in deze reizen, geef ons dan telefonisch of schriftelijk uw wensen door.

Wij maken dan vrijblijvend een reisvoorstel met de daarbij behorende reissom.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afvaardingsdata, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud.
Registratie K.v.K. Amsterdam 147459

SOBAT

Officieel orgaan van de

Vereeniging Oud Militairen Indiëvaarders

Raad van Advies

voorzitter: M.M. Bakker, res. luitenant-kolonel der artillerie b.d.
leden: R. Boekholt, brigade-generaal der fuseliers b.d.
H. Boechma, oud burgemeester
W. Epke, Ridder MWO, brigade-generaal b.d.
S.A. Lapé, Ridder MWO, majoor b.d.
H.A.M. Brouwers, luitenant-kolonel der infanterie Staf Inspecteur
Generaal der Krijgsmacht
P.H. de Vries, kolonel der cavalerie,
Chef Staf le Divisie "7 december"

erelieden: J.W.J. in den Berken
mevr. H. Zantinge-Edens †

Algemeen Bestuur

voorzitter: J. Dijkema
2e voorzitter: drs. T. Lentz
secretaris: G. Duijzen, Brongros 88
3068 PB Rotterdam, tel. 0104206138
penningmeester:

drs. T. Lentz, Zuylenburg 7
3904 JZ Veerendaal, tel. 08365-10158
postbanknummer 42.39.398
banknummer 45.85.91.300 t.a.v.
Vereeniging Oud Militairen
Indiëvaarders
Rotterdam

alg. adjunct: C.L.W. van Haanen
leden: N. den Hollander
Victor C. Beidie

Ledenadministratie

N. den Hollander
Saturnusstraat 210, 5345 LG Oss,
tel. 0412035108

Sociale Commissie

voorzitter: Victor C. Beidie
Van Nijenrodestraat 117,
2597 RL Den Haag, tel. 0703996332

Redactiecommissie

elzredacteur: L.C. Zégaers, Ailbertuslaan 76,
5461 TC Kaarvade, Tel. 045-454013
leden: R. Geit, Balloo 90, 9458 TD Balloo,
tel. 05924-1361
J. Zwaan, Lijstje 45, 1034 KN
Amsterdam, Tel. 020-6319151

Boeken ter recensie zenden naar:

J. Zwaan
Lijstje 45
1034 KN Amsterdam

Filmdienst

J. de Wit, Molensbrink 60
2553 GH Den Haag
tel. 0703877822

Correspondentie

1. opgave nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.o. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort - zie secretariaatadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".

2. zaken VOMI-Nederland betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgaaf van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de steun van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druk: Helton van Hoaringen Drukkers B.V., Den Haag

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideale, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indiëvaarders, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinee hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of tengevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinee en/of aangrenzende zeegebieden, alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwezenlijken (oe van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie).

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guinee in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hieraan hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

Voorzitter

Victor C. Beidie
Van Nijenrodestraat 117
2597 RL Den Haag
tel. 07 073 28 05 32

Vice voorzitter

Jaap Vrijk
Generaal Spoorlaan 709
2295 TJ Rijswijk (ZP)
tel. 07 073 94 30 48

Secretaris-Notulist

Henk Borrenflo
Sint Jockaplein 4
2981 GB Ridderkerk
tel. 01 907 43 26 34

DISTRICTCOÖRDINATOREN

Noord Nederland

Ben C.H. Habich
Boerakkerweg 10
8365 TJ Niebert
tel. 05 94 54 95 00

Oost Nederland

Jaring Bakker
Schoolstraat 25
7471 WS Goor
tel. 05 47 27 11 55

West Nederland

Carel Ph. van Buren
Prinses Beatrixlaan 332
2273 XX Voorburg
tel. 07 073 86 07 77

Canada & USA

Gerard Ledderhal
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. (905) 627-3215

Zuid Nederland

Gerard H.L. Otheman
Tolbergcentrum 143
4706 GC Roosendaal
tel. 01 65 53 63 43

Midden Nederland

Henk J. Bismedijk
Vuurdoornstraat 289
8171 XB Vianen
tel. 05 78 57 31 82

COMMISSARISSEN

Groeningen

voorzit

Overijssel

Jan Timmer
Valeriusstraat 28
7804 CP Almelo
tel. 05 97 81 94 36

Drenthe

Ben C.H. Habich
Boerakkerweg 10
8365 TJ Niebert
tel. 05 94 54 95 00

Zuid-Holland Noord

Bob Verhoef
Beatrixlaan 10
2751 JC Moerdapelle
tel. 07 9 5 93 16 37

Friesland

Hans N. Elom
Gerben Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 05 14 58 21 07

Binnenland

Gerit W. Soetekouw
Gerststraat 26
6617 CH Bergharen
tel. 04 87 53 19 86

Veluwe

Henk J. Bismedijk
Vuurdoornstraat 289
8171 XB Vianen
tel. 05 78 57 31 82

Noord-Holland

Han J. Hamson
Egplantierlaan 28
2015 KJ Haarlem
tel. 02 3 5 24 00 10

Flevoland

Frits H.A.M. Faanzen
Oevergronden 13
1396 AE Almere
tel. 03 67 53 89 72

Zuid-Holland Zuid

Jaap H. van Steugel
Rotterdamseweg 167 d
3332 AG Zwijndrecht
tel. 07 8 9 12 67 38

Zeeiland

Werner Elaveld
Colinusstraat 12
4532 KW Terneuzen
tel. 01 15 61 49 11

Noord-Brabant West

Gerard H.L. Otheman
Tolbergcentrum 143
4706 GC Roosendaal
tel. 01 65 53 63 43

Utrecht/Gooi

Wim J. Schelton
Comeniuslaan 89
3728 KD Zeist
tel. 03 076 85 68 38

Noord-Brabant Oost

Anica F. Fanninge
Thorbeckestraat 101
5344 SM Oss
tel. 04 12 62 35 15

Limburg

Harry J.A. Dels
Heerijerweg 49
6132 CL Sittard
tel. 04 5 4 52 13 15

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder

Leon van Eijk
Oost Kanaalweg 12A
2461 EP 't Hor
tel. 03 72 60 27 05

Assistent beheerder

Tjibbe J. Geemstra
A. van Housdenstr. 15
2461 VJ 't Hor
tel. 03 72 60 24 52

Propagandiste

Joos M. Holwijn
De Goede Hoop 13
2021 AP Haarlem
tel. 02 3 5 25 30 58

ingezonden bij

stichting
veteranen
platform

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

- ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal f 30,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

nummer 42 - 10e jaargang nr. 4
augustus 1995

Bij de voorplaat

Mevrouw Doorman, de echtgenote van de plaatselijke militaire commandant Buitenzorg, onthulde op 30 april 1947, de verjaardag van de toenmalige Koningin van Nederland, H.M. Juliana, de EM-naald aan de Grote Postweg te Buitenzorg (Bogor). Deze 30ste april 1947 was een bijzondere dag voor de 1ste Infanterie Brigade Groep van de 7 december Divisie.

Deze Koninginnedag werd in het toenmalige Buitenzorg, nu Bogor, met grote luister gevierd. In de Paleisstuin, de residentie van de Gouverneur-Generaal van Nederlands-Indië (GG) werden een aantal Nederlandse officieren beëdigd, waarna in het hart van Buitenzorg, door de Nederlandse, en op Nederland georiënteerde inheemse burgerij, een gedenkplaat aan de Brigade Groep werd aangeboden. De gedenkplaat met als tekst, in gouden letters, onder het EM-wapen luidende: Eerste Infanterie Brigade Groep, C-Divisie "7 december", werd geplaatst op de in de volksmond geheten Witte Paal (De Naald), een enorme obelisk aan het begin van de lange oprijlaan naar het Paleis van de Gouverneur Generaal.

De oorsprong van deze obelisk is niet geheel duidelijk. Er zijn vele legenden rondom het ontstaan van De Naald in omloop. Zeer waarschijnlijk is de Witte Paal, kort na de bouw van het Paleis, in opdracht van de destijds regerende GG (welke heb ik niet kunnen achterhalen) opgericht. Het doel waarvoor is mij niet overgeleverd, evenmin als de aanwezigheid van een eventuele inscriptie. Voor de oorlog was de Witte Paal een geliefd verzamelpunt voor van alles en nog iets. Tijdens de Japanse bezetting gebruikten de Japanners de obelisk als

reclamezool voor propagandadoel-einden. Na de Japanse bezetting prijkte De Naald zonder bestemming of doel voor de inrit naar het Paleis, om op de 30ste april 1947 met de genoemde gedenkplaat een, volgens de Europese en Europees gezinde burgerij van Buitenzorg, een waardige bestemming te krijgen, waarin ze hun dankbaarheid uitdrukten aan de 1ste Brigade Groep voor de "orde en rust" door hen gebracht na de chaos van de voorgaande jaren en maanden. Links onderaan de prent treft men het Divisie-wapen, rechts onder het wapen van de Brigade Groep, met de wapenspreuk: "Futurum ultra montes" (De toekomst ligt over de berg). In dit geval de Gunung Salak in de Preanger.

Een foto van de naald, met de pompeuze onderbouw, staat afgebeeld in het tweede deel van het vierdelige "Herinneringsalbum" van de 1ste Brigade Groep der C-Divisie 7-december (pag. 14). Op de omslagen van dit vierdelige Herinneringsalbum prijkt tevens een afbeelding van dit monument (ontworpen door een zekere Sierag uit Leiden als omslagontwerp voor de Albums).

De op pagina 14 van dit Album afgedrukte foto heeft als bijschrift meegerekregen "De EMNaald te Buitenzorg, die tot in lengte van dagen zal herinneren aan het optreden der 1ste Infanterie Brigade Groep in het Buitenzorgse". Ik heb niet de indruk dat deze pathetische woorden profetisch zullen blijken te worden. De nu onafhankelijke Staat Indonesia heeft m.i. geen behoefte aan dit soort Nederlandse herinneringsteksten. Indien De Naald er nog staat, wat ik niet aanneem, zal er nu zeker een andere inscriptie op prijken.

Wel wil ik hier nog memoreren, dat kort na deze Naaldplaatonthulling, op 18 mei 1947, de commandant van de 1ste Brigade Groep, kolonel A.A.J.J. Thomson door de directeur van de nabij gelegen 's Lands Plantentuin (Kebun Raya Indonesia) L.M.G. Baas Becking, als dank voor zijn bemoeienissen met de herstelwerkzaamheden van de tijdens de Japanse tijd zwaar verwaarloosde botanische tuin, werd benoemd tot correspondent en honorair medewerker van 's Lands Plantentuin (opgezet in 1817), een onderscheiding, die nooit eerder aan een niet natuuronderzoeker was verleend.

Na de onthulling van het monument schreef het "Buitenzorgs Dagblad" (de dag na de gedenkplaatplaatsing): "hield men de indrukwekkendste parade die Buitenzorg ooit te zien kreeg".

Aan deze parade namen alle onderdelen van de Brigade deel, terwijl Austers (vliegtuigen) boven De Naald door het luchtruim daverden. 's Avonds schitterde het Paleis in voor die gelegenheid aangebrachte verlichting. Tot de gasten behoorden Generaal Majoor Durst Britt (commandant van de 7-december Divisie), Kolonel Thomson, en de Generaals Spoor (Legercommandant in Indië) en Kruls (Chef van de Generale Staf (KL) in Nederland). Het "Buitenzorgs Dagblad" besloot haar verslag met de zin: "Er keerde iets terug van de oude glorie" (van Tempo Doeloe in Indië). Deze ontboezeming was ook toen de vader der hoop. Het zou zoals we nu weten, helaas voor de Nederlandse burgerij van Buitenzorg, spoedig vergane glorie zijn. Liquenda.

J. Zwaan

Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór **4 september a.s.** aan: Zie onder rubriek: VAN DE REDACTIE. S.v.p., zo mogelijk, eenzijdig getypt insturen met anderhalve of twee regels afstand.

VAN DE BESTUURSTAFEL

"Der Stellvertreter"

Het bestuur van VOMI Nederland heeft met groot leedwezen kennis genomen van het feit dat de Nederlandse bisschoppen, met de bisschop van Breda - monseigneur Muskens - als woordvoerder, in navolging van de Raad van Kerken, hebben gemeend een verklaring te moeten geven waarin 50 jaar na dato de Indië-politiek van de Nederlandse regering en het optreden van de Nederlandse militairen alsnog worden veroordeeld. Bijzonder in deze verklaring is evenwel het advies aan de Nederlandse regering een kruis te doen leggen bij het monument van Soekarno als teken van verzoening en eetherstel. Bovendien wordt in deze verklaring een grote schuld gelegd op de katholieke ministers die voor de genomen beslissingen mede-verantwoordelijk waren, als zouden zij onjuiste en verwerpelijke beslissingen hebben genomen.

Dit is derhalve zo bijzonder omdat volgens de katholieke leer de Staat ondergeschikt is aan de Kerk en derhalve de katholieke regeerders de richtlijnen van de Kerk hadden te volgen.

Maar afgezien van deze formale constatering komt het ons als bestuur van VOMI Nederland voor dat de bisschoppen hebben kunnen weten dat de verklaring van de Raad van Kerken geen ander effect heeft gesorteerd dan een verdere vervreemding van de kerk van een deel van de trouwe kerkleden.

Zoals maar al te goed bekend mag worden verondersteld wordt van Indonesische zijde met onbegrip gekeken naar dergelijke verklaringen. Daar niemand blijkbaar op dergelijke mea culpa's zit te wachten hadden de herders en leraren der Kerk dit negatieve gevolg onder ogen moeten zien.

Hetzelfde effect zal ook het geval zijn door de verklaring van de bisschoppen. Gelet op dit alles blijft voor ons de prangende vraag welk doel de bisschoppen meenden te moeten dienen met het uitgeven van deze verklaring.

Daar het ledental van VOMI Noord-Brabant West grotendeels voortkomt

uit het diocesis van de bisschop van Breda heeft het bestuur van Noord-Brabant West gemeend op de verklaringen van "hun" bisschop te moeten reageren door onderstaand schrijven aan hem te richten:

"Als reactie op Uw woorden tijdens een uitzending van NOVA van afgelopen week neemt de Vereniging Oud Militairen Indiëgangers (VOMI) Noord-Brabant West de vrijheid hierop te reageren."

"Het merendeel van onze leden zal zich ernstig gekwetst voelen door Uw suggestie om eer te betuigen aan Soekarno."

"Natuurlijk heeft Soekarno zijn verdiensten gehad, maar hij heeft er wel voor gezorgd dat meer dan 6000 van onze Nederlandse jongens op onze Erevelden in Indonesië liggen. De meesten van hen zijn er als dienstplichtigen heen gestuurd door een door ons volk wettig gekozen regering om een eind te maken aan de moordpartijen en andere wandaden tegenover de daar aanwezige Nederlanders en de Indonesische bevolking. Deze wandaden hebben plaatsgevonden onder de verantwoordelijkheid van Soekarno.

Bovendien was Soekarno niet nodig om de onafhankelijkheid voor Indonesië te verkrijgen.

Koningin Wilhelmina had het Indonesische volk al op 7 december 1942 onafhankelijkheid beloofd."

"Al sinds 1952 hebben velen van ons goede contacten met Indonesische veteranen, misschien weet U dat niet."

"Wij zijn van mening dat U niet kunt oordelen over deze tijd. U was er immers zelf niet bij. Nog heden ten dage hebben velen van ons het moeilijk en hebben deze periode nog steeds niet verwerkt."

"U hebt met Uw woorden onrust gesaaid, waarom laat U het verleden niet rusten. U bezorgt velen van ons weer slapeloze nachten, vooral omdat U voorbij gaat aan het goede werk

dat wij daar deden en waar wij ons zeker niet voor hoeven te schamen."

"U was voor ons een onbekende, U bent sinds korte tijd bisschop van Breda, maar door Uw optreden bent U zeker niet onze vriend geworden."

"Wij wensen U veel succes bij Uw werk voor Gods Kerk en laat wat ons betreft dergelijke suggesties in de media maar achterwege."

"Namens bestuur en leden van VOMI Noord-Brabant West."

J.L.M. Mol (voorzitter), P.J.M. Looyen (secretaris), G.H.L. Offermans (sociaal commissaris).

HARE MAJESTEIT EN ONZE PETITIE

Teneinde Hare Majesteit op de hoogte te stellen van hetgeen er leeft bij de Indië-veteranen heeft het bestuur Haar een exemplaar van de door ons aan de Staten Generaal aangeboden petitie gezonden.

Zoals te doen gebruikelijk heeft Zij de petitie doorgestuurd aan de Minister van Buitenlandse Zaken om ons te antwoorden. Dit naar de grondslagen van ons staatsrecht dat niet Zij maar de ministers verantwoordelijk zijn.

Op grond daarvan heeft de heer van Mierlo ons een brief geschreven.

Of dit schrijven een antwoord is op de door ons opgeworpen vragen laten wij gaarne aan de beoordeling van onze lezers over.

Wat ter discussie staat is het volgende:

Het Internationale recht/Volkenrecht heeft in elk geval tot na de Tweede Wereldoorlog de banden erkend die bestonden tussen "moederlanden" en "koloniën". Dat een "moederland" zich verzet tegen een te vroeg geacht streven naar onafhankelijkheid, dan wel dit streven ziet als een uitvloeisel van de door Japan gevoerde agressie-

oorlog, is volkomen geoorloofd volgens dit Volkenrecht.

Formeel juridisch kan men de soevereiniteitsoverdracht in 1949 dan ook zien als een daad waarbij Nederland van de rechten die zij zich tot dat moment had voorbehouden tegenover de gehele volkerengemeenschap afzag. En wel onder druk van die volkerengemeenschap.

Eveneens formeel juridisch kan men derhalve stellen dat enerzijds het optreden van Nederland juridisch comme il faut was, anderzijds de soevereiniteitsoverdracht een juridische bevestiging was van een de facto situatie.

Maar daar gaat het ons niet om. In de brief van van Mierlo wordt het volgende gesteld:

"Er kan ten aanzien van de krijgsmacht naar Indonesië geen twijfel bestaan omtrent de "legitimiteit van deze inzet. Zij vond immers plaats op bevel van een democratische regering, "gesanctioneerd door een democratisch gekozen volksvertegenwoordiging en werd "daarenboven geruggeestund door een meerderheid van de samenleving".

Dit antwoord heeft ons de wenkbrou-

wen doen fronsen. Onze vraag was namelijk niet die naar de legitimiteit van de uitzending van ons als militairen, maar naar de legitimiteit - zowel formeel juridisch als moreel - van de strijd zelf. Met een ontkenning van dat laatste aspect worden wij in de laatste tijd steeds opnieuw geconfronteerd en wij vragen een standpunt van de regering daaromtrent. Is niet de visumverlening aan PP door dezelfde minister een bewijs dat hij zelf deze legitimiteit in twijfel trekt? Is de roep om excuses aan te bieden niet evenzeer daardoor ingegeven? Verderop in de brief wordt door hem dan de volgende stelling geponeerd: "Sedert de soevereiniteitsoverdracht op 27 december 1949 zijn leden en vertegenwoordigers "van de nederlandse regering veelvuldig aanwezig geweest bij officiële bijeenkomsten en "ontvangstten ter herdenking van de onafhankelijkheid op 17 augustus 1945, "Nederland erkent de uitroeping van de Republiek Indonesië op 17 augustus 1945 dan ook als "een historisch vaststaand feit en geeft daaraan reeds sinds jaar en dag uitdrukking". Dat weten we dan ook weer. De uitroeping is een "historisch vaststaand feit". Dat is de bekende open

deur. Het gaat het bestuur van VOMI Nederland echter niet om deze natiel overkomende dooddoener, maar om de waardering die men aan dat historisch feit toekent. Op 20 april vieren sommige van onze "buren" nog steeds "Fuhrers Geburtstag". Ook dat is een "historisch vaststaand feit" maar voor ons Nederlanders nog altijd niet een aanleiding om het glas te heffen en "Sieg Heil" te roepen.

Het is die waardering die ons steeds weer het gevoel geeft dat wij veteranen systematisch "fout" geheten moeten worden. Dat was ook de vraag die wij moenden te moeten stellen.

Blijft ook in dit geval voor het bestuur de prangende vraag:

"WEET DIE MINISTER EIGENLIJK WEL WAAROVER HET IN DIEPSTE WEZEN GAAT?"

VAN DE REDACTIE

Gelukkig is het tegenwoordig zo dat de meeste inzenders van copy zich aan de daarvoor opgestelde regels houden, m.a.w. zij zenden vóór de gestelde sluitingsdatum hun copy in en doen dit ook aan het juiste adres. Maar helaas, niet iedereen doet dit. Reden waarom wij hier nogmaals de daarvoor geldende regels vermelden. Copy voor de rubrieken: Verenigingsnieuws, Berichten van de Sociale Commissie en van de ledenadministratie, alsmede Opsporing verzocht en Reünie aan de heer R. Grit. Voor de rubriek Boekrecensies, boeknieuws aan de heer J. Zwaan en de overige copy aan de heer L. Zéguers.

De redactiecommissie is U zeer erkentelijk voor Uw aller medewerking in deze. Het komt voor dat ingezonden stukken niet in het eerstvolgende nummer geplaatst worden. Met het groeien van het ledental, is ook het aantal inzenders van copy gegroeid. Een gelukkige omstandigheid, zult U zeggen. Ja zeker, maar het betekent wel dat niet alle inzendingen op dat moment geplaatst kunnen worden, mogelijk wel in een van de latere nummers. Wij vragen Uw aller begrip hiervoor.

Inleverdata copy voor eerstvolgende 3 nummers:
nummer 43 uiterlijk 04 september 1995;
nummer 44 uiterlijk 30 oktober 1995;
nummer 45 uiterlijk 02 januari 1996.

IJDA ZANTINGE-LEDEN

Era-lid V.O.M.I. Nederland
Oud-Voorzitter Sociale Commissie V.O.M.I.
Landelijke Coördinator Sociale Commissie V.O.M.I.

Dag Ijda,

Op zo'n moment en op onze leeftijd realiseer je je pas goed dat het leven een flits is.

Je hebt eigenlijk niets in eigen hand en het einde komt altijd nog vroeger dan je denkt en hoopt.

De Sociale Commissie is de Sociale Commissie niet meer zonder jou. Je hebt ons veel, heel veel geleerd.

Want wij dachten dat de problemen door ze te beredeneren en rationeel te benaderen konden worden geregeld terwijl jij als enige vrouw in de Commissie ons heel duidelijk hebt gemaakt dat door een gevoelsmatige benadering de kwesties vaak beter konden worden opgelost.

Rust zacht en nogmaals bedankt, heel hartelijk bedankt voor alles en vooral dat wij met je hebben mogen samenwerken.

Saluut
Victor

EXPOSITIE

Vanaf 31 augustus tot 15 september 1995 wordt in de bibliotheek te Raalte een expositie gehouden onder de titel: "50-Jarige Herdenkingspositie Nederlands Indië '41-'49". Speciale aandacht (positieve) voor Nederlandse militairen en KNILLERS. Bij voldoende deelname speciale avond voor onze Veteranen. Nadere inlichtingen te bekomen bij Klaasje Butijn-Schut, Hademanstraat 9, 8111 AJ Heeten. Tel.: 05726-2459.

INSULINDE, GORDEL VAN SMARAGD

BERSIAP (Waakzaam)

Wij zijn paraat voor Volk en Vaderland

Met de strijdkreet Bersiap, meestal afgekort tot Siap, overvielen Indonesische Pemoeda's (leden van de Badan Pemoeda Asia Raya) Groot Aziatische Indonesische Jongerenbeweging, een onderdeel van de Tiga-A Beweging (De Drie A's), drie maal A, in Japan de Beschermers van Azië, Japan de Leider van Azië en Japan het Licht van Azië en de Pelopors leden van de Barisan Pelopor (Voortrekkerscorps), opgericht tijdens de Japanse bezettingstijd, ter verbreiding van de Groot Aziatische Gedachte, De Japanse Nieuwe Orde, hun vijanden: de Hollanders en allen die met de terugkerende Nederlanders heulden en samenwerkten. Met deze leuzen had de Japanse bezetter van Nederlands-Indië de Indonesiërs opgewekt de Nederlandse koloniale overheersing niet langer te dulden en te beseffen dat ook Aziatische volken fier konden zijn en in staat waren een zelfstandig bestaan op te bouwen. De Bersiap-periode bereikte zijn hoogtepunt in de maanden september 1945 - oktober 1945, maar duurde, zij het in minder virulente vorm, tot maart 1946. De Pemoeda's en Pelopors, in de volksmond van destijds aangeduid als extremisten, molesteerden en doodden in naam van de Indonesische revolutie Nederlandse burgers, geïnterneerden en Japanse militairen. Ze overvielen Japanse legerdumps ter verkrijging van wapens en vermoordden Indonesiërs, die met de in september 1945 gelande geallieerde troepen en de Nederlanders sympathiseerden of samenwerkten. Vooral op Java en, in mindere mate, op Sumatra en in een later stadium, nadat Republikeinse infiltranten van Java de bevolking hadden opgewekt mee te doen aan de Anti-Nederlandse agitatie, ook op andere eilanden. De Bersiap-periode is de geschiedenis ingegaan als een zeer geweldadige en bloedige fase in de Indonesische dekoloniatie-oorlog, waarbij

tienduizenden, vooral Nederlanders, maar ook veel Japanners en geallieerde militairen en Indonesische burgers om het leven kwamen. De Bersiap-periode, een wilde revolutie van meestal jonge Indonesiërs brak enkele weken na de Japanse capitulatie van 15 augustus 1945 en de uitroeping van de Republiek Indonesië op 17 augustus, nog voor de komst van de geallieerde herbezettingstroepen, uit. Deze periode kenmerkte zich door een onvoorstelbare chaos, ontstaan tengevolge van een ontstaan machtsvacuüm in het toenmalige Nederlands-Indië (Ind(ones)ië). Gedurende het tijdsbestek tussen 17 augustus en 29 september 1945, de komst van de eerste geallieerde strijdkrachten (Engelsen), waren de Japanse ex-bezettingstroepen nog verantwoordelijk voor de orde en rust in Indië. Er bevonden zich destijds naar schatting nog plusminus 400000 Japanse militairen in de Indonesische Archipel, waarvan alleen op Java 50000, plus 27000 man Japanse politie. De pas uitgeroepen Republiek Indonesia kreeg gedurende deze weken (maanden), door de Japanners zich uit sympathie voor de Republiek mees-tentijds onthielden van ingrijpen tegen de wandaden van de Indonesische extremisten, de gelegenheid zich op bijna alle terreinen van de maatschappij te consolideren en haar gezog te vestigen. Enkele voorbeelden: reeds op 17 augustus werd te Poerwokarto een eenhoofdige leiding ingesteld voor de Barisan Pelopor, de dessawacht Keibodan (anderhalf miljoen leden), de Seinedan, een volgens Japanse methoden opgeleide semi-militaire Indonesische jeugdbeweging, 500000 man sterk, de Hizboellah, een soort knok- of stormafdeling van de Moehammadiyah, bekend als een uitermate militante Islamitische strijdorganisatie, en de IMAM (Indonesia Merdeka Atau Mati) Indonesië Dood

of Vrij. U zult begrijpen dat met deze bundeling van min of meer, zij het semi-militair getrainde strijdgroepen, een formidabele, strijdvarende fanatieke revolutionaire voorhoede ontstond. Het waren vooral deze fel anti-Nederlandse horden, die zich scrupuleloos op de in Indië verblijvende Nederlanders en hun medestanders stortten. Een gruwel van moord en verwoesting spoelde als een bandjir over de eilanden van Nederlands-Indië.

De 18de augustus werd Soekarno benoemd tot president van de Republiek Indonesia. De volgende dag al vonden massale anti-Nederlandse demonstraties in Batavia (Jakarta) plaats, waarbij een aantal Indische Nederlanders (merendeels Indo-Europenaars) en Ambonezen door de menigte werd gelyncht. Mishandelingen van Indische Nederlanders en inheemse KNIL-militairen, en hun gezinsleden, vonden reeds in augustus en september regelmatig plaats. In diezelfde periode demobiliseerden de Japanners de Indonesische hulpstroepen, die in hun strijdkrachten dienden. Waarbij zich toen volgens Indonesische opgaven ongeveer 70000 heiho's (hulpsoldaten) bevonden. Het totaal van deze in de Japanse strijdkrachten dienende Indonesiërs, die nu in de Indonesische samenleving terugkeerden, wordt op 100000 geschat. En dan was er nog de PETA (Barisan Tentara Pembela Tanah Air), leger ter verdediging van het Vaderland, opgericht in oktober 1943 en samengesteld uit Indonesische vrijwilligers voor de Japanse strijdkrachten. Uit dit corps, dat in 1945 bijna 40000 manschappen telde, werd na augustus 1945 de kern van het Indonesische leger gevormd. De PETA, opgeleid volgens Japanse militaire tradities door Japanse officieren en onderofficieren, keiharde instructeurs, leverde het Republikeinse leger van meet af aan haar

kader. Dit Republikeinse leger, de BKR, aanvankelijk gedoopt als Organ van de Volksveiligheid (Barisan Keamanan Rakjat) was per residentie georganiseerd en de voorloper van de TRI/TNI (Tentara Republik Indonesia/Tentara Nasional Indonesia) als nationale strijdmacht. De PKR telde bij de oprichting ongeveer 110000 manschappen. Helaas sloten zich zeker 100000 leden van de diverse bendes, en als ongeleide projectielen opererende revolutionaire groepen, niet bij het reguliere leger aan. (De TKR, of BKR. T= Tentara (leger) B= Barisan (strijdgroepen) werden door elkaar gebruikt).

Pas op de 21ste augustus maakte de Japanse opperbevelhebber op Java de capitulatie van Japan officieel bekend. Op Sumatra vond deze bekendmaking niet eerder dan op de 24ste plaats. Successievelijk werden diverse, gedurende de Japanse bezettingstijd ingestelde Indonesische strijd- en maatschappelijke instellingen en organisaties, waaronder b.v. de Hizboellah en de Djawa Hokokai, een bijna alles overkoepelende instelling, in de BKR/TKR geïncorporeerd. Het hele volk werd als het ware gemilitariseerd.

Employées van de meest uiteenlopende maatschappelijke instellingen en beroepsmatige organisaties betuigden, verspreid over het hele land maar vooral op Java, hun trouw aan de Republiek en de gewapende strijd tegen de herbezetters van Indonesia. De Japanse ex-bezetters, nu benoemd tot handhavers van orde en rust en de status-quo in en door de geallieerden toevertrouwde land, bleven tegen alle orders van Mountbatten, de geallieerde opperbevelhebber in o.a. Nederlands-Indië, in de Republiek stimuleren. De opdracht van Admiraal Mountbatten aan Maarschalk Graaf Terauchi, de Japanse opperbevelhebber in Zuid-oost-Azië, gedateerd 3 september, om de Republiek Indonesia te ontbinden, werd niet uitgevoerd.

Intussen bereidden de Nederlanders hun terugkeer naar Indië voor. Terwijl op vele plaatsen Japanse strijdkrachten zich nog officieel moesten overgeven, druppelden Nederlandse militairen en bestuurders, in het voetspoor van de geallieerde herbezettingsseenheden, de Indische archipel reeds binnen. Overal in de Grote Oost, eilanden buiten Java en Sumatra, namen Australische, Amerikaanse en

Nederlandse legeronderdelen en Bestuurders de macht van de Japaners over. Het instromen van al deze militaire en bestuurlijke entiteiten wekte de argwaan en schrik bij de Indonesische Republikeinse autoriteiten en de woede van de revolutionaire strijdgroepen in steeds heviger mate op.

Vooraf het concentreren van Nederlandse ex-krijgsgevangenen (KNIL) en het hermiliteriseren van deze KNIL-ers op Borneo (Kalimantan), in de Grote Oost, op de Filipijnen en in Singapore wekte de woede en verantwoording van de Indonesische revolutionairen op. De Republikeinse autoriteiten poogden de steeds recalcitranter wordende Pemoeda's en Pelopors etc. in de hand te krijgen. Ondanks het grote aantal bundelingen en orders (op papier) en concentratiepogingen gelukte dit echter zeer ten dele. De Pemoeda's (we zullen in het vervolg deze aanduiding, dat jongeren betekent, als verzamelnaam gebruiken voor de diverse radicale strijdgroepen buiten het reguliere Indonesische leger) en zich bij hen aansluitende of zelfstandig opererende bendes, rampokkers en garongs (rovers en bandieten), stroopten moordend, plunderend en verkrachtend het land af. Op 24 augustus 1945 bestormden Pemoeda's het Landopvoedingsgesticht (LOG) te Bandoeng. Terwijl de Republiek op bestuurlijk en organisatorisch terrein de Staat steeds verder organiseerde en centraliseerde, liepen de activiteiten van de honderden strijdbendes steeds meer uit de hand. Geweldige pro-Republikeinse en anti-Nederlandse meetings hitsten overal in den lande de strijdgroepen steeds verder op. Steeds dreigender werd de algemene toestand en deze escaleerde tenslotte in een vreselijke terreur tegen de Nederlanders, de Japanse ordebeschermers en de met Nederland en de geallieerden sympathiserende Indonesiërs, inclusief de Britse, Australische en Amerikaanse herbezetters.

De 2e september eindigde, met de ondertekening van de Japanse overgave aan boord van het Amerikaanse slagschip "Missouri" in de baai van Tokio, na zes jaar en één dag, officieel de Tweede Wereldoorlog. Het zou daarna echter nog bijna vier weken duren voor de eerste Britse (Schotse) troepen op Java arriveerden. In de tussentijd namen geallieerde legereenheden op Sumatra en in de Grote Oost gebied

na gebied van de Japaners over. Nederlandse militairen (ex-krijgsgevangenen) en bestuurders volgden in hun kielzog. De komst van deze herbezettingsseenheden zette veel kwaad bloed bij de Republikeinse autoriteiten en strijdgroepen. Hun woede escaleerde tot een virulente wraakuitoefening tegen alles wat Nederlands was. De 12de september werden in Batavia de eerste op Java geïnterneerde Nederlandse krijgsgevangenen vrijgelaten. Pemoeda's overvielen, woedend over deze vrijlating, te Mataram (bij Batavia), een groep niets vermoedende Indische Nederlanders. Twee dagen daarna braken in Bandoeng gevechten uit tussen Indo-Europeanen (Indische Nederlanders) en Pemoeda's. Er leefden op dat moment plusminus 60000 Europeanen in Bandoeng. Mensen die zich daar uit veiligheidsoverwegingen hadden gevestigd. Te zeldere tijd keerden grote groepen Nederlandse burgers uit de interneringskampen terug. De Pemoeda's werden, tengevolge van deze ontwikkelingen en de geruchten als zouden uit Nederland troepentransporten, bestemd voor Indonesië, onderweg zijn, met de dag recalcitranter en strijdlustiger. Ex-krijgsgevangenen op Java, meestal Ambonezen, begonnen zich vanaf 19 september in KNIL-bataljons te hergroeperen. In het oosten van Java te Soerabaja braken op diezelfde 19de september gevechten uit tussen Pemoeda's en Indische Nederlanders (Oranje Hotel incident). Tijdens rellen in Bandoeng op 20 september doodden Indische jongens (Indo's) een Indonesische nationalist. Zijn begrafenis, de volgende dag, werd door de Indonesiërs gebruikt om een grote anti-Nederlandse demonstratie te organiseren. De 22ste werd op heel Java een begin gemaakt met het bekladden van muren en trams. Overal verschenen fel anti-Nederlandse leuzen. In Soerabaja nam een Nederlandse kolonel (Kapitein ter Zee P.J.G. Huyer) eigenmachtig het stadsbestuur van de Japanse Marine over. In Australische havens braken diezelfde dag anti-Nederlandse boycotacties uit. Indonesische schepelingen weigerden langer op Nederlandse schepen met vracht voor Indonesië (Nederlands-Indië) te werken. Tien Nederlandse schepen met vracht voor Indië werden door Indonesiërs in Australische havens bezet, zodat ze niet konden uitvaren.

De 26ste september bezetten gewapende Pemoeda's de spoorlijn van Soerabaja naar Semarang op de noordkust van Java. De 28ste proclameerde Soekarno de eerste Republikeinse regering (17 ministers). Dat was één dag voordat op 29 september de eerste 200 Britse militairen, onder Generaal Christison, bij Batavia (Tandjong Priok) aan land kwamen. Generaal Christison werd bevelhebber van de Britse strijdkrachten op Java en als zodanig Bestuurder. Hij verklaarde in Indië een niet inmengingspolitiek te zullen volgen. Deze nogal dubbelzinnige verklaring werd door de Republiek opgevat als een defacto erkenning van de Republiek Indonesia en stiftte de Indonesische autoriteiten in hun verzet tegen de terugkeer van het Nederlandse bestuur in Indië. Te beginnen met oktober verhevigden tengevolge van deze gebeurtenissen de incidenten en gevechten met en tussen Indonesische extremisten en Nederlanders. Gedurende de zes weken, die sinds de Japanse capitulatie waren verstreken, hadden gevechten met op wapens beluste Pemoeda's al aan 50 Japanse militairen het leven gekost. In oktober woedde in Batavia een permanente guerrillastrijd. Overal in de stad knalden geregeld schoten en explodeerden handgranaten. In Soerabaja maakten Pemoeda's zich meester van zes Japanse tanks. Op 3 oktober arresteerden Pemoeda's de door zichzelf benoemde "stadscommandant" van Soerabaja, Kolonel Huyer. Ondertussen veroverden ze Japanse pantservoertuigen, tanks, wapens en munitie. Temidden van al dit krijgsgewoel landden steeds meer Nederlandse, lees gehegropereerde KNIL-eenheden, op diverse eilanden van Nederlands-Indië (Sumatra, Borneo, Celebes (Sulawesi) e.a.). Als reactie op deze Nederlandse landingen bundelden de Indonesische autoriteiten de BKR tot een Indonesisch eenheidsleger, de TKR en de ALRI (Angkatan Laoet Repoebliek Indonesia), de Marine van de Indonesische Republiek. De Indonesiërs namen vliegvelden en legerdepots van de Japanse strijdkrachten, met of zonder geweld, over. Ze bezetten het radiozendstation van Soerabaja. Door middel van stakingen in diverse havens beletten of belemmerden ze de aanvoer van goederen voor de Nederlandse en Britse strijdkrachten. Treinen met evacuerende ex-geinter-

neerde Nederlandse onderdanen werden systematisch overvallen. De inzittenden werden opnieuw geïnterneerd of, wat ook vaak voorkwam, vermoord. Op de 10de oktober brak voor de 1000den Europeanen in Bandoeng de hel los. Na geweldadige gevechten tussen Pemoeda's en Japanners, waarbij honderden Pemoeda's sneuvelden zonder dat zij de gewenste wapens in handen kregen, gingen de Indonesiërs er toe over de Nederlanders in de stad aan te vallen. Het zuidelijke gedeelte van Bandoeng werd rigoreus in brand gestoken. Britse troepen, die bezig waren de stad van de Japanners over te nemen, probeerden de Pemoeda's te verjagen, wat uitliep op hevige gevechten met de brandstichters. Gevechten, die dagenlang voortwoedden. Op 10 oktober plunderden andere Pemoeda's interneringskampen rond Buitenzorg (Bogor) en vermoordden in Batavia een aantal Indische Nederlanders en een Britse officier. De 11de overvielen Pemoeda's het Indonesische christendorp Depok, waar ze een bloedige terreur uitvoerden, tientallen burgers werden vermoord. In Batavia werden bij overvallen op straat en restaurants 15 Indische Nederlanders omgebracht. Een KNIL-patrouille liep bij het radiostation Kebajoran in een hinderlaag en werd afgemaakt. Japanners leverden in Semarang zware gevechten met hen overvallen de Pemoeda's. De Japanse soldaten werden na bloedige gevechten zelfs in hun bivak omsingeld. Kidnapping van Indische burgers was op heel Java orde van de dag. De 3e oktober verklaarde het Indonesische volksleger aan alle Nederlanders, Indo-Europeanen en Ambonezen de oorlog. De dag daarop sloten de Pemoeda's alleen al in Semarang 1200 Nederlanders, voor het merendeel Indische Nederlanders, in kampen en gevangenschappen op. De Japanse bewakingstroepen in de burger-interneringskampen Ambarawa en Banoebroe werden door de Pemoeda's ontwapend, 83 van hen werden gedood. De "bewaking" van de kampen werd door de Indonesiërs overgenomen. Ze maakten zich in deze kampen schuldig aan een waar terreurregime. Ook op Sumatra woedde diezelfde tijd een zware terreur tegen ex-gedetineerden en anti-republikeinse Indonesiërs. Onthoedingen van Nederlanders, Britten en andere Euro-

peanen, Chinezen en Japanners, werden een dagelijkse vertoning. De christengemeenschap Depok werd op 18 oktober opnieuw het toneel van barbaarse tonelen. Het dorp werd verwoest en bijkans uitgemoord. Volgens officiële opgaven zouden in Depok 32 christenen zijn vermoord. Het werkelijke aantal schijnt echter aanmerkelijk hoger te zijn geweest. Volgens verklaringen van ooggetuigen zouden het er enkele honderden zijn geweest. Brits-Indische troepen (Ghurka's), die een groot gedeelte van de Britse legereenheden in Indië uitmaakten, herstelden na de moordpartijen na veel strijd de "rust" in Depok. De 19de vermoordden Pemoeda's 86 Japanse matrozen, die ze bij Bekassi (West-Java) uit een trein hadden gehaald. Die dag braken in Bandoeng opnieuw hevige gevechten uit, nu tussen Ghurka's en Pemoeda's, waarbij vele doden bij de Gurka's te betreuren vielen. Bij deze gevechten kwamen ook een aantal Amboneze KNIL-militairen om het leven. De 28ste oktober staat te boek als de zwarte dag van Soerabaja. Deze datum is de geschiedenis ingegaan als de dag van de Palmenlaan-affaire. Op deze dag pleegden n.l. Pemoeda's een fatale aanval op een transport-colonne, die uit de interneringskampen evacuerende vrouwen en kinderen, onder bescherming van het Rode Kruis, vervoerde. Bij deze overval raakte een groot aantal evacués gewond en werden er velen gedood. Deze overval was onderdeel van een groots opgezet Pemoeda-offensief, waaraan plusminus 100000 Pemoeda's en 20000 BKR-militairen deel namen, tegen de 6000 man sterke Brits-Indische troepenmacht, die in de stad gelegerd was. Een enorme stadeslag met zware verliezen aan beide kanten was het gevolg. Soekarno, die door de Britse bevelhebber op Java Generaal Christison verantwoordelijk werd gesteld voor de bloedige terreur en massamoorden, slaagde er in, na ontboden te zijn, met grote moeite de recalcitrante Pemoeda's te bewegen de gevechten te beëindigen. De moorden op en molestaties van Nederlanders en het arresteren van Indische Nederlanders ging echter onverminderd voort. Rellen en moorden in Magelang, Tegal, op Zuid-Celebes en in Makassar (Midden-Celebes) werden met geweld van wapenen gedempt. Inheemse vorsten, in vooral Zuid-Celebes,

die in opstand waren gekomen tegen het herstelde Nederlandse bestuur in deze contreien, werden hardhandig in het gareel terug gedwongen. Het was in deze oproerige en roerige gebieden, dat in een latere fase van de dekolonisatie van Indonesië het Korps Speciale Troepen (KST) van de zo vaak gewraakte Kapitein Westerling zo hard optrad.

De 30ste oktober 1945 vermoordden Pemoeda's in Soerabaja de Engelse Brigade-Generaal A.W.S. Mallaby. Hevige gevechten tussen de Britse militairen en de Pemoeda's waren ultiem hiervan het gevolg. Een hernieuwde stadslag eiste weer vele levens. Het was op 31 oktober dat, terwijl in en bij Magelang een zware veldslag woedde, op Bali bij Singaradja een Nederlandse oorlogsbodem Hr. Ms. "Abraham Crijnsen" vier Japanse schepen overmeesterde en de Nederlandse vlag, ter vervanging van het Republikeinse rood-wit, weer boven Singaradja liet wapperen. Tweeduizend Balinezen bestormden hierop de stad. Deze aanval, die in Indonesië geldt als de "Slag om Bali", werd bloedig afgeslagen. Een pompeus monument werd jaren na deze "Slag om Bali" in de oude Balinese vorstenresidentie Singaradja, opgericht. November 1945 begon met een aanval van Pemoeda's op het ziekenhuis van Magelang. De daarheen geëvacueerde zieke vrouwen en kinderen uit de ex-burgerinterneringskampen, konden met de grootste moeite worden gered. Zeven Nederlanders en twee Indonesische paters werden hierbij gedood. Gedurende al deze gebeurtenissen stroomden Nederlandse militairen en burgers gestaag Indië binnen. KNIL-militairen uit diverse ex-krijgsgevangenenkampen in Azië en oorlogsvrijwilligers uit Nederland, de V.S., Australië en kampen in Indië, snelden de belaagde land- en volksgegoten te hulp. Het aantal gevechten nam tengevolge hiervan toe. De Indonesiërs werden steeds angstiger en bozer. Ware veld- en stadslagen woedden in Batavia, Magelang, Semarang, Bandoeng en Soerabaja. Op deze laatste genoemde stad werd zelfs, vanuit zee, een Engels vlootbombardement uitgevoerd, terwijl in de stad zware straatgevechten werden geleverd. Engelse en Nederlandse strijdkrachten vielen op heel Java de Indonesische strijdgroepen aan. Een ware oorlog was bezig zich te ontwikkelen.

Even vooruitlopend: tussen de data van de Japanse capitulatie en de eerste politieke actie, vonden in Malang (Midden-Java) 300 moorden en 500 ontvoeringen plaats. In het Regentschap Soekaboemi (West-Java) werden 100 moorden per maand gemeld. In dat tijdsbestek vielen op West-Sumatra onder de KaroBataks alleen al 7000 doden. Tienduizenden Indonesiërs werden het slachtoffer van onderlinge gevechten en wraakacties over en weer. Daroel-Islamers (De Daroel-Islam was een organisatie van wat wij zouden noemen Fundamentalistische Moslims) streden tegen Republikeinen, Communisten tegen nationalistes, enz., enz. Op Java werden binnen het Republikeinse territorium naar schatting 400 Bestuursambtenaren (door het Nederlandse Gouvernement aangesteld) vermoord en 360 ontvoerd. Op Bali werden in dezelfde periode 118 liquidaties en 66 ontvoeringen van inheemse Bestuurders geregistreerd. Als reactie op al deze gruwelen hergroepeerden ex-krijgsgevangenen van het KNIL zich in militaire eenheden ter verdediging van hun gezinnen en bezittingen. Onder de plusminus 30000 geallieerde ex-krijgsgevangenen in Indië bevonden zich ongeveer 11000 Nederlanders, naast 13000 Britten, 4300 Australiërs en 600 Amerikanen. De meesten van hen bevonden zich op Java. Eind 1945 meldde Generaal Christison, dat zich sinds de komst van de Geallieerde troepen al 500 gevallen van moord hadden voorgedaan. Uit wraak overvielen in december 1945 KNIL-militairen tot twee maal toe Sharit, de eerste Minister van de Republiek Indonesia, en moordden andere KNIL-eenheden, grotendeels bestaande uit Ambonezen, ten zuiden van Batavia een Republikeinse militaire post uit. Bij wijze van represaille doodden de Pemoeda's hierop 50 Indische Nederlanders. De Indonesische autoriteiten interneerden, om aan deze wilde moordacties paal en perk te stellen, binnen hun gebied tienduizenden Indische Nederlanders. In Soerabaja alleen al 3000 personen. In Magelang 2500. Bij deze laatstgenoemde razzia vielen 460 doden. In Bogor (Buitenzorg) werden de geïnterneerden, 1400 in getal, door Brits-Indische troepen bevrijd. Bij transporten uit de al eerder genoemde interneringskampen Ambarawa en Banjarnore, waar de burgergein-

terneerden, vrouwen en kinderen door Britse troepen uit de groep van de Indonesiërs werden verlost en naar Djocja en Semarang in veiligheid zouden worden gebracht, vermoordden Pemoeda's bij overvallen op de transportcolonnes 67 vrouwen. Vijf en negentig van hen werden meegenomen en moesten later als vermist worden opgegeven. Dit ongeluks-transport werd onderweg onophoudelijk door Pemoeda's aangevallen. De Britse begeleiders leverden steeds weer zware gevechten met de aanvallers. De evacuatie van de 28000 geïnterneerden uit deze onheilskampen vergde drie weken, waarbij ook veel Britse begeleiders omkwamen. In Semarang vermoordden de Pemoeda's 300 Japanse militairen. In Medan, op Sumatra, ontvoerden de Pemoeda's 300 Indonesische burgers en een onbekend aantal Japanners. De hoofden van deze slachtoffers werden op staken tentoongesteld.

Indonesiërs die in de ogen van de Extremisten onder de Indonesiërs, met de Nederlanders collaboreerden, werden samen met Britse en Japanse militairen en Nederlanders aan palen gespietst, tegen muren gezet en doorstoken, levend verbrand en gemutilleerd. Armen, benen, geslachtsdelen, oren, neuzen en borsten sneden de onverlaten af of verminkten ze. Afschuwelijke martelingen van tegenstanders waren aan de orde van de dag. Zo werden op 7 oktober 1945 bij Tjilampek 14 reizigers uit een van Bandoeng komende trein gehaald en vermoord. Bij een overval op een transport vrouwen en kinderen uit een interneringskamp, op weg naar Soerabaja, werd de gehele Britse militaire begeleiding gedood. Meer dan 100 vrouwen en kinderen verbrandden op de vrachtwagens die hen vervoerden, doordat de Pemoeda's de auto's in brand staken.

In Bandoeng vermoordden de Pemoeda's in het interneringsoord "Huize Bronbeek" 80 vrouwen en kinderen. Deze slachtoffers werden vervolgens in een massagraf begraven. Gehele gezinnen van vooral Ambonezen werden genadeloos afgeslacht. De opsluiting van de tienduizenden Indische Nederlanders in de Republikeinse interneringsoord vonden plaats door middel van ruwe razzia's. De behandeling in deze, meestal geïnproviseerde onderkomens, was veelal onmenselijk. De hygiëne was

meer dan primitief, de voeding slecht en te weinig. In al de 150 interneringscoorden heersten willekeur en kwaadaardige kwellingen. Alleen al op Java zijn tengevolge van deze interneringen naar schatting 3500 Nederlanders, Indo-Europeanen en Ambonezen niet meegeteld, en gezinsleden van deze ongelukkigen omgekomen.

Onder de Chinese bevolkingsgroep, waartegen de woede van de Pemoeda's zich vooral later, in 1946, richtte, vielen volgens ruwe taxaties 40000 slachtoffers tegen 10 tot 15000 Nederlanders en Indo-Europeanen.

Berucht zijn de Chinezen-moorden in Tangerang op West-Java geworden. In deze plaats hadden zich naar men aanneemt 85000 Chinezen in veiligheid proberen te brengen, op de vlucht voor de hen achtervolgende Pemoeda's. In deze stad werden 650 mannen, vrouwen en kinderen afgeslacht.

In september 1946 braken in Bagan Siapagi aan de Oostkust van Sumatra gevechten uit tussen Pemoeda's en verdedigingstroepen van de daar verblijvende 14000 Chinezen. Deze gevechten duurden, met onderbrekingen, tot januari 1947, waarbij 600 Chinezen werden gedood. Het zou mij niet moeilijk vallen aan deze groepen uit de gebeurtenissen tijdens de bersiap-periode nog vele andere toe te voegen. Maar ik wil het hierbij laten. Het beeld is, mijns inziens, nu wel duidelijk. Laat ik dan nu de trieste balans van de bersiap-periode, een tijd van beestachtige terreur en massale slachtpartijen, opmaken. Het zou te ver voeren alle incidenten, excessen en gruwelen te noemen. Het waren er duizenden. Het is helaas een relaas van afschuwelijkheden geworden dat, uit angst de Indonesische "vrijheidsstrijders" te compromitteren, in Nederland angstvallig werd en wordt verzwegen of op z'n best gebagatelliseerd. De excessen van en misdaden door de Nederlanders worden reeds decennia lang opgerakeld en opgeblazen, die van de Indonesiërs afgezwakt. Daarover te spreken schijnt in ons zelfgenoegzame landje nog steeds een taboe te zijn. Was het vreemd, zo vraag ik u, dat Nederland in de jaren 1945-1946 besloot militair in te grijpen om haar onderdanen te beschermen tegen de woede en wraakzucht van de niets ontziende Pemoeda's?

Gedurende de operaties in Indië tot november 1946, het vertrek van de

Britse troepen, verloren de Britten aan doden 620 officieren en manschappen en werden er 300 als vermist geregistreerd. Bij de Japanners sneuvelde er in die periode 717 en raakten er 205 vermist. Er sneuvelde in dat tijdsbestek 200 Nederlandse militairen. Het Indonesische leger telde 12500 doden en 18000 vermisten, 7000 van hen geraakten in Nederlandse gevangenschap. Van de Britse strijdkrachten raakten er 1350 gewond, van de Japanners 600. De Indonesische strijdgroepen telden 18000 gewonden. Het gaat nog steeds over het Britse tussenbewind in Indië, 29 september 1945 - 30 november 1946, en dan alleen nog maar voor wat betreft de militairen van de bij het conflict betrokken landen. Van de Nederlandse burgergeïnterneerden liepen gedurende die periode 600 personen zware verwondingen op. Het totaal aantal doden, vermisten en gewonden bedroeg voor deze 14 maanden durende tijd derhalve 33650. In deze cijfers zijn niet meegeteld de omgekomen, vermiste en gewonde Indonesische burgers en inheemse KNILmilitairen, met inbegrip van de bij Nederlandse militaire formaties ingedeelde inheemse hulpkrachten en informanten. Een formidabele lijst van slachtoffers der zo lang en hardnekkig gebagatelliseerde bersiap-periode. Het aantal Indonesische slachtoffers in deze periode moet enorm zijn. Dit blijkt wel uit het totale cijfer van tijdens deze dekoloniatie-oorlog omgekomen Indonesiërs. Maar zelfs bij benadering valt dit totale aantal helaas niet vast te stellen. Niemand weet bijvoorbeeld, hoeveel Atjehse burgers, en strijders er zijn omgekomen tijdens de strijd van de Atjehers tegen de Japanners, toen ze eind 1944 in opstand kwamen tegen de bezettingsmacht, analoog aan hun opstand tegen het Nederlandse gezag in 1942. Het is verder eveneens onbekend hoeveel slachtoffers de burgeroorlog in Atjeh tussen de oelabalings, de adellijke traditionele bestuurders en de Republikeinse nationalistenvan 1945, eiste. De Atjehse opstand tegen de Japanners, die ze in 1942 als hun bevrijders hadden verwelkomd, en die tot november 1946, toen de Japanners zich onder militaire druk van de Atjehers uit geheel Atjeh moesten terugtrekken, moet duizenden slachtoffers hebben geëist. Zo eindigde in november 1946, een fase van de Indonesische dekoloniatie-strijd en een fase van

het Nederlandse bewind in Indië, het geallieerde intermezzo. Er zouden nog drie jaren van oorlog, slachtingen en gruwelen volgen, het zogenaamde positionele intermezzo, december 1946 - december 1949. Gedurende welke periode nog eens plusminus 6000 Nederlandse militairen en duizenden Nederlandse burgers zouden moeten sterven. Aan Indonesische zijde zouden volgens een Indonesische schatting 100000 Indonesische militairen zijn gesneuveld, plus zeker een even groot aantal Indonesische burgers en non-belligerenten. Hier zwijgt de auteur verder stil. Laat de geschiedenis oordelen.

J. Zwaan

POSITIEVE ERKENNING VAN VETERANENPAS

Tijdens een vakantiereis in Australië kwam de echtgenote van een Nederlandse veteraan wat ongelukkig ten val en had medische hulp nodig. Bij het opgeven van de noodzakelijke informatie werd ook de Nederlandse Veteranenpas getoond. En toen ondervond het echtpaar wat het betekent een Veteraan in Australië te zijn: niet alleen werd mevrouw met alle zorg omringd, ook werd de noodzakelijke verpleeghulp geregeld in de andere steden die het echtpaar gedurende de rest van de vakantie zou bezoeken. Geweigerd werd echter voor de verleende hulp en bijstand een rekening te presenteren. De behandelend arts wees elke financiële tegemoetkoming of vergoeding van de hand. In de andere vakantieplaatsen werd de geboden hulp evenmin in rekening gebracht. Onbekend is of hier sprake was van specifiek Australisch beleid ten opzichte van Geallieerde Veteranen, of dat dit individuele uitingen van respect waren voor een Veteraan uit de Tweede Wereldoorlog.

Déze Veteraan en zijn echtgenote hebben de "behandeling" in elk geval als bijzonder plezierig ervaren! Uit dit voorval blijkt wel, dat de (h)erkenning van de Veteraan door de Nederlandse samenleving nog een lange weg heeft te gaan!

Bron: Nieuwsbrief van het Veteranen-Platform

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING VOOR HANS CLASQUIN

Bestuurslid van VOMI-Zuid-Holland Zuid, verantwoordelijk voor de P.R.

Het zou een onvergeeflijke fout zijn als we geen melding zouden maken van het toekennen van een koninklijke onderscheiding aan onze trouwe bestuurder Hans Clasquin. Niet alleen omdat het voor hemzelf een eer is, maar ook voor de gemeente waar hij woonachtig is en voor de VOMI.

Op 28 april jl. werden Hans en zijn vrouw Tony met een gebruikelijke smoes naar het gemeentehuis in Hendrik Ido Ambacht gelokt, waar ze tot hun verbazing een Burgerzaal aantreffen gevuld met vele voor hen bekende gezichten. Er moet toen een lichtje zijn gaan branden. Hij was één van de vijf inwoners, die een onderscheiding kreeg uitgereikt en opgespeld door de burgemeester de heer J. Broekhuis. Met trots ontving hij het Eremetaal in

Burgemeester J. Broekhuis van H.I. Ambacht na de uitreiking van de Eremetaal behorende bij de Orde van Oranje-Nassau in zilver.

zilver behorend tot de Orde van Oranje Nassau.

Deze werd hem toegekend vanwege de vele werkzaamheden, die hij gedurende vele jaren verrichtte en nog verricht voor de Reüniecommissie van 4-3 R.I. Onder de gasten waren aanwezig de kolonel b.d. L. van der Drift, in Indië compagniescommandant, de kolonel b.d. G.J. Plasman, ook compagniescommandant bij 4-3 R.I. en later respectievelijk commandant van de Cort Heyligerskazerne in Bergen op Zoom en van de legerplaats Ossendrecht en Drs. B.W. Bunk, oud kapitein adjudant van 4-3 R.I. Verder vele sobats van zijn onderdeel en vanzelfsprekend een vertegenwoordiging van VOMI Zuid-Holland Zuid.

Aan het woord waren na de burgemeester nog de oud-compagniescommandant, de heer van der Drift en de voorzitter van de VOMI, die Hans namens degenen die zij vertegenwoordigden feliciteerden met zijn onderscheiding.

Na afloop werden de naaste familie, vrienden en sobats nog uitgenodigd voor een drankje en een hartig hapje. Wij hopen en wensen dat Hans en Tony nog vele jaren in goede gezondheid van deze dag kunnen nagenieten.

GEDENKPLATEAU ONTHULD

Met het onthullen op 28 april jl. van een gedenkplateau op de begraafplaats te Capelle-West, met daarop de namen van hun vier in Indië gevallen Capelse kameraden vervulden

doen aanbrengen, bleek brede weerklank te hebben gevonden. Ieder die een bijdrage had geleverd was uitgenodigd en zij vormden een aanzienlijk gezelschap als bewijs dat

het Indië-verleden bepaald nog geen vergane zaak is.

Sprekers, burgemeester J. Verbree en J. Dijkema, landelijk voorzitter van de Vereniging Oud-Militairen Indië-gangers, besteedden daar bijzondere aandacht aan en zetten zich nadrukkelijk af tegen bepaalde opvattingen die het Indische verleden van de Nederlandse militairen in een bepaald daglicht willen stellen. "Het onthullen van de gedenksteen is een zinvolle gebeurtenis die de herinnering in stand houdt aan mensen die zich hebben ingezet in een bij voorbaat verloren oorlog".

Na een indrukwekkend samenzijn in de Nieuwe Westerkerk begaf het gezelschap zich naar de begraafplaats waar de sobats P. van de El en F. Iedema de gedenksteen onthulden. Na terugkeer naar de plaats van samenkomst werden alom nog herinneringen opgehaald.

VOMI ZUID-HOLLAND ZUID

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

R.S. Pijper - Rinsumageest
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 06.09.94

A.J. Claasz Coockson - Harlingen
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 12.10.94

A.J.C. Wubben - Oudenbosch
Draginsigne voor Gewonden - 15.06.95

C.I. de Meij - Middelburg
Mobilisatie-Oorlogskruis - 14.06.95

M. Klippel - Tholen
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 14.06.95

A. Kooger - Vlissingen
Mobilisatie-Oorlogskruis - 14.06.95

A.L.A. Verstraeten - Axel
Mobilisatie-Oorlogskruis - 14.06.95
Draginsigne voor Gewonden - 14.06.95

L.W.M. Ermerins - 's-Gravenhage
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 27.07.94

TH. van Dijk - Goedereede Havenhoofd
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 14.06.95

D.P. Arisman - Arnhem
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 15.04.95

W.J. Hendriks - Wijchen
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 16.05.95

J.H.F. van Son - Nijmegen
Mobilisatie-Oorlogskruis - 15.05.95

E.F. Meerdink - Dordrecht
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 19.04.95

G. Kassies - Meppel
Draginsigne voor Gewonden - 11.02.93

T.G. Käper - Ngatea - Nieuw Zeeland
Mobilisatie-Oorlogskruis - 07.07.95

J. de Laat - Eindhoven
Nieuw-Guinea Herinneringskruis - 15.06.95

Voor de Drager van het Gewonden Insigne zijn wij zeer verheugd met deze uiteindelijke erkenning en voor de anderen onze oprichte gelukwensen. Voor u allen ons Ere-salut.

V.B.

Nieuwe leden sinds Sobat 41

Ook deze keer kunnen wij zeer nieuwe leden in ons blad opnemen. Wij heten onderstaande nieuwe sobats dan ook van harte welkom.

Naam:	Woonplaats:	Land:
Beek G. van	's-Gravenhage	
Boere A.P. de	Aardenburg	
Mergier H.H.M.	Alblasserdam	
Glas P.	Alkmaar	
Hendriks M.J.E.	Almere	
Lakerveld Jr. A.	Almere	
Klaver J.	Almere	
Lucassen A.N.	Almere	
Ekkerman H.	Almere	
Hecke F.A. van	Almere	
Veldon J. van den	Almere	
Buis J.	Almere	
Ketting G.	Almere	
Zeljden W. v.d.	Almere	
Sot W.H.	Almere	
Seckhout H.	Almere	
Sochhave I.A. van	Almere	
Evertardus de Visser C.	Amerfoort	
Berwold J.W.	Amerfoort	
Leeuwen C.L. van	Amsterdam	
Mourik P.E. van	Andel	
Bakker D.	Bullum (Ameland)	
Nobel J.B.	Bullum (Ameland)	
Hoornweg van Rij L.	Berendrecht	
Mieus J.	Beuerton	Ontario Canada
Dunker A.	Beilen	
Eikelboom A.C.	Bunnik	
Helvoort M.	Berlicum	
Gijs H.M. van	Breda	
Renders J.W.M.	Brunsum	
Stams J.J.	Buchten (Gem. Bors)	
Postma B.	Buitenpost	
Rotgans G.J.W.	Bunnik	
Hecke C.M. van	Burg-Boamstede	
Ruit W. de	Capelle a/d IJssel	
Commandeur J.A.	De Rijp	
Mekkes B.G.	De Wijde	
Sluiter L.G.	Den Bosch	
Zwam J.M. v.d.	Den Haag	

Vaughn P.A.J.
Jacobs G.H.G.
Valon J. van
Vlindert D.J.
Aalet A. v.d.
Buggeman P.A. van
Lant J. de
Laermakers P.
Patjes J.W.
Hofboer P.C.
Schrieder P.S.
Dijk Th. van

Visser J.H.
Jonke J.N.D. de
Willems A.
Ruiters P.D.
Okken A.K.
Jonck G.C. de

Florack A.
Deibeuf N.J.G.
Stijnman F.J.M.

Doon H. van
Meel J. van
Knoel J.
Postaroy F.A.L.
Mark F. van der
Peters G.A.M.
Habets B.P.
Luijten J.C.
Krauth L.M.
Koywer J.W.
Maij C.J. de
Dubbeid M.
Telemans W.

Ebbon A.
VanderPerk G.

Wal C. van der
Galeijn J.F.
Koojer H.
Bal H.C.
Poortvliet A.S.
Gorissen A.H.P.
Gunsing J.H.
Verbeek A.M.
Lambrechts-Sep J.W.C.
Toorenburg P.H.

Den Haag
Dordrecht
Dordrecht
Eelde
Eersel
Eindhoven
Eindhoven
Eindhoven
Elst
Ernao
Geleen
Goedereede-
Havenhoofd
Goes
Goes
Grigelskeke
Groenkan
Groningen
Hardinxveld.
Guisendiam
Haerlem
Heerlen
Henderson Auckland
Nieuw Zeeland
Hilversum
Hulst
Kantens
Leeuwarden
Leiden
Lichtenvoorde
Maarn
Mada
Meerssen
Middelburg
Middelburg
Middelbarnis
Milson Ontario
Canada
Mook
Niagara on the Lake
Ontario Canada
Nieuw Leekeland
Nuland
Oost Kapelle
Oost Souborg
Oost Souborg
Coeterhoek
Oss
Ossendrecht
Oudenbosch
Purmerend

Rijn F.
Jager Meezenbroek
M.M. de
Coating L.
Hermans B.E.
Thijssen J.
Merbel F. van de
Wijnen A.C.M.
Vanderboer A.W.
Weerden G.C. van
Staal H.

Rooff F.K. v.d.
Jansen A.
Smit K.L.
Goer J. de
Kooland G.W.
Goedegebuure W.P.
Lokkeres H.
Brouwer J.N.
Segers J.C.S.
Vermeltvoet M.L.
Stekema H.L.
Heijnen J.
Vandenberg T.
Risseeuw J.
Arnts J.
Vries K. de
Elsen J. v.d.
Omnes P. van
Lagewen W.
Marschalkerweerd
C.J. van
Burg H.G. v.d.
Frans H.
Gort H.A.B.
Winius W.H.
Gevanits G.J.
Bakker F.
Kuts A.H.
Post W.
Timmermans I.J.
Leenen A.
Kerkhof J.
Overveld J.A. van
Bickdijk G.J.
Plant M.
Broeke J. van den
Wiel J.P. v.d.
Egten R. van

Rijswijk
Roden
Roden
Roermond
Roggel
Roosendaal
Roosendaal
Rotterdam
Rotterdam
Russel Ontario
Canada
Schilde
België
Schoondijke
Sellingen
Sevenum
Sint Philipsland
Sint-Anneland
Sluis
Sneek
Sprundel
St. Oedenrode
Stadskanaal
Tegelen
Telkw B.C.
Canada
Torneuzen
Tiel
Tilburg
Uden
Uithoorn
Ureterp
Utrecht
Utrecht
Veendam
Velp
Vierlingsbeek
Vlijmen
Vlissingen
Wageningen
Watergang
Werkendam
Wijchen
Woerden
Zegge
Zeist
Zelhem
Zevenbergschenhoek
Zoetermeer
Zoeterwoude

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Ere-saluut aan:

H.G. Lensvelt	Hooge Zwaluwe
H.J.M. Kok	Bergen op zoom
J.J. Maats	Arnhem
M. Been	Doetinchem
J. Hoornstra	Oss
F.C. de Wilde	Putte-N.B.

L.C. Maas	Horst
H.J. van der Heyden	Putaruru Nieuw Zeeland
P.A. Krens	Etten-Leur
A. Rozenberg	Wolvega
J.A.M. Sengers	Beneden Leeuwen
N. van den Burg	Lexmond
J. Oostvogels	Landgraaf
J.A.M. Lenssen	Bakel
A. Veltman	Leeuwarden
C. van Harten	Katwijk
L. Heuchemer	Poeldijk
J.W. Geerts	Wijchen
G.G.J. Janssen	Berkel en Rodenrijs
J.W.H. Moeck	Dordrecht
A. Stoker	Numansdorp
P.N.L. Hanse	Warmer
A. Binnenkade	Amsterdam
W. Haasbroek	Alkmaar
A.A. Admiraal	Spijkenisse
K. van den Bosch	Erielle
A.W. Zantinge-Edens	Nieuwleusen
G.P. Thomas	Zevenhoven

B. Walda	Burgum
J.A.B. Nuijten	Eelde
L.J. Reimerink	Meppel
K.A. Cladder	Amstelveen
A. Soopboer	Es
A.P. Hooogenboezem	's-Gravenhage
G.J. van Bussel	Vaassen

Moge de warmte en liefde van Uw naasten en ons aller oprecht medeleven U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen. V.B.

50 JAAR BEVRIJDING

De herdenkingen en bevrijdingsfeesten rondom 5 mei zijn weer verleden tijd.

We hebben nu kunnen waarnemen hoe onze leden van ons vorstehuis en andere leidende figuren, zoals de minister-president, toch wel weten hoe of ze veteranen moeten behandelen, zelfs verzen.

Het is alleen zo jammer, dat ze dat alleen schijnen te weten, als het Canadese, Amerikaanse of Britse veteranen betreft. Die mensen zijn op grootse wijze geëerd, wat ze natuurlijk ook verdiend hebben, voor hetgeen ze 50 jaar geleden voor ons land gedaan hebben.

Toch beekroop mij een lichte vorm van jaloezie toen ik bedacht wat ze voor ons, Indiëveteranen, doen en gedaan hebben.

Ik heb de voorzitter van de Nationale Gedenkdagen voor de radio horen zeggen, dat het nodig was om die veteranen zo veel eer te geven omdat die jongens na de oorlog hun verhaal niet kwijt konden en dat ze in hun land zo weinig erkenning kregen. Dat klinkt mij bekend in de oren. Wij zijn nooit erkend, alleen maar miskend.

Tijdens de herdenkingen op 4 mei in mijn woonplaats en via TV heb ik niet één van de sprekers de gevallen Indiëveteranen horen vernoemen.

Alle groepen gevallen werden genoemd, o.a. onze Joodse landgenoten, verzetsmensen, de mensen die in Duitse en Japanse kampen omgekomen zijn. Zelfs werden de jongens genoemd die omgekomen zijn bij de diverse vredesmissies. Maar aan ons is geen woord verspild.

SCHANDALIG!

Ik geloof dat het tijd wordt dat wij wat meer aan de weg gaan timmeren en de mensen die het in ons land voor het zeggen hebben aan hun verstand brengen dat er in Nederland ook nog zo'n 200.000 veteranen zijn (waren) die een betere behandeling verdienen als tot nu toe getoond is.

J.J. van Leeuwen
Oud OVW-er 2-14 RI Bat, Zeeland

EEN VERGETEN MAN

In Sobat nummer 40 van april 1995 staat een artikel te lezen onder het hoofd "Terugblik".

Nu, terugblikken is een goed ding. Zeker wanneer de blik gaat in de richting van belangrijke gebeurtenissen en waardevolle mensen. En waardevol, dat waren zij, die eerste Sobats van de VOMI.

Jaap in den Berken, de beide Berenbroeks en ja, wie nog meer? Er ontbreekt een naam in deze "Terugblik". De naam van Jan van Rossem. Hij is de man, die al ver voor er sprake was van de VOMI en zelfs van de COMI, hulp bood aan makkers die dat nodig hadden. Men hoort hem in de TROS-documentaire van 1985 "Voor een gulden per dag" pleiten voor erkenning van veteranen-noden. En hij staat aan de wieg van de VOMI. Naast Jan en Leo. In "Terugblik" staat: Alle hulde voor deze beide mannen. Zeker. En voor deze derde man, een der eersten.

Mart de Vries (Göttingen)
VOMI-lidnummer 005

Reünie

Zaterdag 14 oktober 1995 houdt het O.V.W. Kennemer-bataljon II-4 RI haar jaarlijkse bataljonsreünie. Plaats: Kolonel Sixkazerne te Amsterdam. Ontvangst: ca 11.00 uur. Einde: ca. 19.00 uur.

Indien men geen uitnodiging ontvangen heeft vóór 1 oktober a.s., even contact opnemen s.v.p. met: P. Zandstra, Lindenstraat 6, 2023 TD Haarlem, tel.: 023 - 255192 of met L. Visarius, Wingerd 45, 1944 NB Beverwijk, tel.: 02510 - 39438.

Alleen dan krijgt men een toegangsbewijs.

MUSEUM BRONBEEK HEEFT U NODIG

Het Museum Bronbeek te Arnhem toont de koloniale geschiedenis van ons land.

De nadruk ligt daarbij op de geschiedenis van Nederlands-Indië en het KNIL, Suriname en de West. Ook de naoorlogse Indische geschiedenis, van de bersiapperiode tot de overdracht van Nederlands Nieuw-Guinea, wordt uitgebreid belicht.

De komende twee jaar ondergaat het museum een ingrijpende renovatie, na afloop waarvan een nieuwe presentatie zal worden gerealiseerd. De huidige collectie is reeds zeer de moeite waard, maar om een zo goed en compleet mogelijk beeld van de gebeurtenissen te kunnen geven is het museum mede afhankelijk van particuliere schenkingen. In het bezit van oud-militairen, die voor, tijdens en na de tweede Wereldoorlog in de Oost hebben gediend, bevinden zich tal van zaken die voor het museum een waardevolle aanwinst vormen, zoals uniformen en uniformdelen, rangonderscheidingstekens, emblemen, medailles, wapens, uitrustingsstukken en op de vijand buitgemaakt materiaal. Ook is het museum altijd op zoek naar foto's, kaarten en documenten uit en boeken over deze periode.

Heeft u materiaal dat in de bovengenoemde categorie valt, gooi het dan niet weg! Het Museum Bronbeek benadrukt de historische waarde, en wil zo ook de komende generaties een goed beeld van de geschiedenis geven.

Wilt u materiaal aan ons museum schenken, neemt u dan contact op met de conservator van het museum, de heer Staat (Tel. 085-840824), of met de collectiebeheerder, de luitenant Kabbeldijk (Tel. 085-840845). Bij voorbaat onze dank.

A.Th. Teunissen

Sociale Commissie VOMI

Jaarverslag over 1994

fonds
sociale
zorg

sociale
VOMI

Door vermoedelijk een verkeerde handeling te hebben gepleegd op de computer is er waarschijnlijk iets mis gegaan bij het opnemen van bovengenoemd verslag. Een gedeelte is althans niet geplaatst in "Sobat" No. 40. Op pagina 12 in kolom 2, in de 16e regel na de woorden: "is aangedragen", had nog vermeld moeten worden: Maar natuurlijk bedanken wij ook van harte de navolgende instanties: A.B.P. te Heerlen; Afdeling Pensioenen en Wachtgeld en Ministerie van Binnenlandse Zaken te Zoetermeer; Algemene Militaire Pensioenbond te Amersfoort; Bureau Onderscheidingen Ministerie van Defensie te Den Haag; Commissie Geneeskundig Onderzoek te Den Haag; Centraal Archief Depot te Den Haag; Centraal Medisch Archief te Leiden; De Nationale Ombudsman te Den Haag; Dienst Militaire Pensioenen te Kerkrade; Dienst Sociale Zekerheid Militairen te Heerlen; Directoraat Personeel Koninklijke Marine te Den Haag; Gemeentelijke Sociale Diensten - diverse plaatsen;

G.G. & G.D. - diverse plaatsen; CODIG te Den Haag; B.R.I.O.P. te Kerkrade; Centrum '45 te Oegstgeest; Dienst Slachtoffers Hulp te Tilburg en Tiel; Iacdo te Utrecht; Indische Pensioen Bond te Den Haag; Stichting 1815 te Amsterdam; Stichting Fondsenwerving Militaire Oorlogs- en Dienstsachtoffers te Tilburg; Sociaal Medische Aangelegenheden te Utrecht; Stichting Joods Maatschappelijke Werk - diverse plaatsen; Stichting Dienstverlening Veteranen te Utrecht; Stichting de Waringin te Amersfoort; Vereniging Oud-Militairen Koninklijk Nederlands-Indisch leger "Madjoa" te Duiven; Korrelatie te Utrecht; Het K.T.O.M. "BRONBEEK" te Arnhem; Maatschappelijke Dienst Defensie - diverse plaatsen; Militaire Keurings Raad te Den Haag; Ministerie van Binnenlandse Zaken te Den Haag; Ministerie van Binnenlandse Zaken te Zoetermeer; Ministerie van Buitenlandse Zaken te Den Haag; Ministerie van Justitie te Den Haag;

Nederlandse Ambassade Australië te Canberra; Nederlandse Ambassade Canada te Ottawa; Nederlandse Ambassade Indonesië te Jakarta; Nederlandse Ambassade Israël te Tel Aviv; Canadese Ambassade te Den Haag; Ambassade Groot-Brittannië te Den Haag; Het Internationale Rode Kruis te Genève; Het Nederlandse Rode Kruis te Den Haag; Oorlogsgravenstichting te Den Haag; R.I.A.G.G. - diverse plaatsen; Raad Uitkering Burgerslachtoffers te Heerlen; Stichting Rechtsbijstand Dienstplichtigen te Den Haag; Sectie Militaire Geschiedenis te Den Haag; Uitkerings Raad te Leiden.

aangesloten bij

stichting
veteranen
platform

"OP DE MAN"

De heer Martien Talens Adj.O.O. b.d. te Apeldoorn stelde een historisch overzicht samen van alle uitrustingsstukken "op de man" zoals die gebruikt zijn en worden binnen de Koninklijke Landmacht van 1813 tot heden. De tekst bestaat twee delen, die de perioden van 1813-1940, resp. van 1940-heden omvatten. Elk deel bevat een aantal hoofdstukken, waarin chronologisch de gebruikte uitrustingsstukken per wapen of dienstvak worden omschreven. Aan elk hoofdstuk wordt aan het eind een samenvatting in het Engels toegevoegd. Praktische kennis van uitrustingen, binnen en buiten Europa verkregen

en door studie verworven inzicht en historische verbanden, staan borg voor een doorwrochte tekst. De heer Talens verlevendigt deze bovendien door letterlijke aanhalingen uit dagboeken, herinneringen, brieven, orders en couranten uit vroegere en latere tijden. Ongeveer 900 foto's van voorwerpen, schilderijen, aquarellen, tekeningen en schetsen illustreren de tekst, die nog eens extra wordt verduidelijkt door niet minder dan ca. 1800 modeltekeningen op schaal van de uitrustingsstukken in zwart-wit. Al die tekeningen zijn vervaardigd door de heer Talens, niet alleen auteur dus, maar ook illustrator.

Kortom, een overzicht dat door opzet, volledigheid en inhoud een unieke bijdrage vormt aan de vaderlandse krijgsgeschiedenis en voor verzamelaars van militaria stellig een "must" is.

Wilt u dat de druk van dit manuscript kan worden gerealiseerd? Dat hangt af van eventuele sponsors, subsidies en belangstellenden. Hebt u belangstelling? Stuur dan geheel vrijblijvend een korte adhesiebetuiging met vermelding van uw naam en adres aan de heer M. Talens. Zijn adres luidt: Salomonzegel 115, 7322 TE Apeldoorn.

REÛNIE

REÛNIE

Het 6e Bat. G.R.Pl. (412e Bat. Inf.) houdt haar 10e reünie op donderdag 24 augustus 1995 in de Generaal-Majoor de Ruiter van Stevenink-kazerne te Oirschot.

Aanvang: 09.00 uur. Bijdrage f 15,- per persoon, bedrag overmaken op Girorekening 1930405 t.n.v. Reünie-comité 6e Bat. G.R.Pl. te Arnhem. Opgave en info 085-610466 of 055-331078.

Voor de Sobats die het Sireentje niet lezen, horen er toch ook te wezen.

REÛNIE

A-5-1 R.I. houdt de jaarlijkse reünie op donderdag 31 aug. 1995 in Rest. Nieuwe Brug te Ommen.

Inlichtingen: W.W. Dussel, Tel. 050-258265

D. Scharrenburg, Tel. 03410-17089.

REÛNIE

De 1e Cie Tandheelkundige Troepen houdt op vrijdag 22 september a.s. haar 3e reünie in de Bernhard-kazerne te Amersfoort.

Inlichtingen en aanmeldingen bij Cor van Dijk, Tel. 040-448262, b.g.g. Tel. of Fax 05210-10607.

REÛNIE

De 6e Inf. Brig. Werkplaats, vertrokken begin mei 1947 met het m.s. "Indrapoera" naar Indonesië, houdt op 2 sept. a.s. weer een reünie in de Kramhout-kazerne te Utrecht.

Aanvang: 10.00 uur. Er wordt nog steeds gezocht naar LTD-ers, die gelegerd zijn geweest op Noord-Sumatra. Aanmelden LTD reünie-comm., 't Kerkepad 19, 2811 BC Reeuwijk. Tel. 01829-3545.

REÛNIE

Het bataljon 3-8 R.I. - de Springbokken - houdt op VRIJDAG 29 september a.s. in de Lt.-Kol. Tonnet-kazerne in 't Harde haar tweejaarlijkse reünie. Aanvang 10.30 uur. E.v.t. andere belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de reünie-comm. p.a. B. Bronke, Raadhuisstr. 29A, 1541 JA Koog a/d Zaan.

REÛNIE

De 6e afd. Veldartillerie, bestaande

uit Staf, M en L batterij en actief in de jaren 1946, 1947, 1948 en 1949 in Zuid-Sumatra, houdt op vrijdag 8 sept. 1995 een reünie op de "Knobbel" in het ASK schietkamp te 't Harde. Mocht u van genoemd onderdeel deel hebben uitgemaakt en belangstelling voor deze reünie tonen, gelieve dan contact op te nemen met E.M. Koopman, Beverveen 304, 3205 AL te Spijkenisse. Tel. 01890-40578.

REÛNIE

Het voormalig 5e Bat. Garde Reg. Prinses Irene, gediend hebbende op Sumatra (Padang) en Midden-Java, houdt op 21 sept. a.s. een reünie. Hebt u na 15 juli geen bericht ontvangen, neem dan even contact op met M.J. Jansen, Meldoorstr. 56, 6903 CD te Zevenaar. Tel. 08360-31698.

REÛNIE

Op vrijdag 22 september a.s. wordt weer de jaarlijkse reünie gehouden van het voormalig Havencommando Tandjong-Prick, waar ook de oud D.K.G.-ers, welke destijds in Tandjong-Prick gelegerd waren, van harte welkom zijn. De reünie vindt plaats in de Kumpulan van Huize Bronbeek te Arnhem. Inlichtingen bij: G. Kappert, Louis Braillestr. 19, 7523 GV te Enschede. Tel. 053-351296 of bij J. van Zwienen te lekkerkerk, Tel. 01805-1448.

REÛNIE

Op vrijdag 22 september 1995 houdt het Indië-regiment II-6 R.I. een reünie in de Frederik Hendrik-kazerne te Venlo-Blerick. Deze reünie staat in het licht van het feit dat vijftig jaar geleden het regiment haar grote reis naar het verre Oosten begon, reden om nog eens massaal bij elkaar te komen.

De Sobats van dit Regiment, die nog niet in de administratie van het reünie-comité zijn opgenomen en graag willen deelnemen aan de reünie, kunnen zich opgeven bij G.J.G.L. Farla, Valkenierslaan 296, 4834 CP te Breda. Tel. 076-650965.

REÛNIE

De Bond van Wapenbroeders organiseert in samenwerking met de

Crisstaf KL en met medewerking van het reünie Comité Untoc, een reünie voor de voormalige Cambodjagangers.

Doelgroep: MOVCON/MCTU/DEFAT Bangkok/HQ Pnom Penh/CMAC/CIVPOL.

Datum: 29 september a.s. in de Frederik Hendrik-kazerne te Venlo. Kosten f 20,-. Aanmelden: voor 1 september a.s. via betalingen op bankrekeningnr. 34.54.17.011 t.n.v. Bond van Wapenbroeders, Westdijk 3, 3244 MB te Nieuwe Tonge. het gironr. van de bank is 371876. Nadere inlichtingen via Tel. 01875-1447.

Aan alle oud-marinemensen

De Algemene Vereniging Oud-personeel van de Koninklijke Marine, de A.V.O.M. organiseert op 21 september a.s. een landelijke contactdag waarop een ieder die ooit bij de Koninklijke Marine heeft gediend van harte welkom is.

Nadere informatie over dit unieke evenement krijgt u door een briefje of een briefkaart te zenden aan: A.V.O.M., Wezelhof 2, 5431 LP Cuyk.

OP ZOEK NAAR

Na de oproep in Sobat nr. 40 is dhr. Bentschap Knook, gediend hebbende bij 5-3 R.I., nog op zoek naar:

- 1 mouw-embleem Gadjah Merah;
- 1 mouw-embleem Palmboom Div.
- 2 schouderbandjes 3e Inf.; 2 schouderbandjes KNIL.

Hij is bereid om er een vergoeding voor te geven.
Wie helpt hem? Tel. 01666-3044.

WIM'S MILITARIA'S
BOEK/FOTO/MILITARIA EXPOS.
POSTBUS 6129 - 3002 AC
ROTTERDAM - NETHERLANDS
TEL. 010 - 437 89 63

HERHALINGSOEFENINGEN

Pensioenproblematieken

Het is al weer enige jaren geleden dat ik begon om in de Sobat over pensioenen te schrijven.

Er is in die tijd heel wat gebeurd en er zijn ook een groot aantal nieuwe leden bij gekomen. Redenen om het vraagstuk van de pensioenen maar weer eens nader of opnieuw te belichten.

Ik wilde daarbij drie onderwerpen die voor ons veteranen actueel zijn, aanroeren t.w.

- Pensioenaanspraken over onze militaire diensttijd overzee.
- De AOW-perikelen en het zogenaamde vraagstuk van de "onbetaalbaarheid".
- De ANW in de plaats komende van de AWW.

Ad a. Pensioenaanspraken over onze militaire diensttijd.

Laat ik beginnen met te zeggen dat de bespreking van dit onderwerp mij nogal zwaar valt. Ik kom er namelijk niet onderuit om bepaalde opvattingen die in het bestuur van het VP heersen te berde te brengen. Dat kan gaan lijken op een mijn "gram" willen halen via de Sobat. Dit is echter geenszins mijn bedoeling. Toch zal ik aan kritische opmerkingen niet voorbij gaan omdat ze essentieel zijn voor de discussie.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van het VP op 27 april heb ik medegedeeld dat ik mijn afvaardiging van de VOMI niet langer zou continueren.

In dezelfde vergadering trad ook de 2e secretaris (lid van het DB) de heer Schreuders af. Hij greep deze gelegenheid aan om in een lang betoog alle bereikte resultaten van het VP de revue te laten passeren. Hoewel ik daarvan niet bepaald onder de indruk was vond het DB dit betoog dermate belangrijk dat het (zij het gekuist) voor publikatie is geschikt gemaakt.

Een van de opmerkingen die er uit "gekuist" zijn betrof de ondergedoken militairen. Hij trapte mij met die opmerking zodanig op het hart dat ik

meende hem na afloop van de vergadering daarop te moeten aanspreken. De door mij gewraakte opmerking had de volgende strekking:

... en dan zijn er ook nog oud-militairen die een uitkering claimen omdat ze zogenaamd zijn ondergedoken. Dit terwijl het overgrote deel met een blauw papiertje liep te zwaaien"

NB. Hoewel ik geen weet heb van de kleur van de aan te vragen "Ausweis", neem ik aan dat hij bedoelde te zeggen dat iedereen wel een "Ausweis" had als bewijs dat hij voor de Wehrmacht onmisbaar was.

April/mei 1943 werd ik als 17-jarige voor het eerst opgepakt en in een cel gestopt. Voor het eerst ook werd ik door de SD verhoord. Dit naar aanleiding met mijn betrokkenheid bij de oproep tot staking en tot het zich niet-melden door de betrokken militairen. Zowel mijn broer als mijn zwager behoorden tot degenen die principieel welgerden zich te melden of een Ausweis aan te vragen. Uiteraard zijn zij daarop (overigens in opdracht van de Nederlandse regering te Londen) ondergedoken. Hoe wij over degenen dachten die zich uit gehoorzaamheid aan de bezettende macht hebben gemeld, laat zich denken.

Dezelfde opvatting over de ondergedoken militairen heb ik ook eens vernomen uit de mond van de heer de Geus (voormalig generaal en minister). Wat mij in deze gedachtenwereld zo uitermate stoort is het gebrek aan inzicht aangaande het verschil tussen de rechtvaardigheid van de claim en de moeilijkheid die kan bestaan in de bewijsvoering van het een rechthabende zijn.

Achteraf heeft de heer Schreuders het misschien toch wijzer gevonden deze opmerkingen (die wel gemaakt zijn) maar weg te laten.

Wel heeft hij in de later geschreven versie van zijn betoog de opmerking toegevoegd dat van de voor wegvloering in aanmerking komende ca. 3% krijgsgevangenen is geweest en ca. 3% was ondergedoken.

Als dit het geval is dan had ik van het VP verwacht te zijn opgekomen voor de 3% die aan de oproep van de Nederlandse regering gevolg hebben gegeven en zijn ondergedoken, in plaats daarover denigrerende opmerkingen te maken.

Daarbij komt dat ik van mening ben dat diegenen die zijn ondergedoken zich aan de krijgsgevangenschap hebben onttrokken en derhalve weer geacht mochten worden wederom in actieve dienst te zijn.

De door de heer Schreuders verder gegeven opsamming van "al hetgeen reeds door het VP bereikt is" is een duidelijke illustratie van mijn beweegredenen uit het VP te stappen. De zogenaamde verworvenheden omvatten namelijk geen enkele recht-trekking van situaties die wij veteranen als onrecht ervaren.

Eer en erkenning begint in mijn ogen met het bespreken van en wegnemen van de gevoelens van onrecht die ons nog steeds frustreren.

Een van die onderwerpen is "het pensioenrecht". In de discussies van de laatste tijd teruggebracht tot het fenomeen onder de veelzeggende titel een "diensttijd tussen 2-5 jaar".

Waar gaat het daarbij om?

Ik wil hierbij wederom de heer Schreuders citeren. In zijn gekuiste versie schrijft hij namelijk het volgende:

"Het is goed ons te realiseren dat de meeste organisaties al korter of langer vóór de oprichting van het VP bestonden, zonder dat zij ook maar iets konden bereiken op die gebieden, waar het VP nu gezamenlijk met de aangesloten organisaties voor strijdt." "Het stelt niets voor" hoort men dan nog wel eens. "We worden niet erkend".

Want blijkbaar spellen veel veteranen "erkenning" als "GELD". Tot zover een stukje uit de ontboezeningen van de heer Schreuders.

Nu hebben veel van de als onrechtvaardig gevoelde situaties met geld te maken.

Het verhaal hierboven van de ondergedoken militairen is daarvan een voorbeeld.

Om dat denigrerend af te doen als "hebberigheid" stuit mij danig tegen de borst. Dit omdat de kwesties waarom het gaat in eerste aanleg met "recht" te maken hebben en geld slechts een begeleidend verschijnsel is.

Hoe kijken wij tegen de vraag van "een pensioenrecht" aan?

Door de heer Schreuders is overigens zelf een bepaald onderwerp met betrekking tot het pensioenrecht bij herhaling naar voren gebracht en beklemtoond.

Het ging hem daarbij om de gelijkstelling van "gevechtsjaren" met "tropenjaren". Wat betekent dat? Tropenjaren en gevechtsjaren zijn dubbel tellende pensioenjaren. Dit hoef ik naar ik aanneem niet verder te verklaren.

Bijzonder aan de dubbel telling van tropenjaren is verder dat het maximaal te behalen pensioen niet langer beperkt is tot 70% (het is een vrijwel overal voorkomende regel dat het pensioen in een redelijke relatie moet staan tot de pensioengrondslag en dat is 40 pensioenjaren x 1% = 70% d.w.z. dat het aantal pensioenjaren dat voor de pensioenberekening in aanmerking mag worden genomen is beperkt tot maximaal 40). Heeft men dit maximum van 40 pensioenjaren bereikt als gevolg van de dubbel telling uit tropenjaren dan kan het maximum worden verhoogd met 1% per pensioenjaar boven de 40 met wederom een maximum van 10. Dit houdt in dat het maximaal te behalen pensioen geen 70% maar 80% kan zijn. Dit geldt echter alleen voor dubbel tellende tropenjaren, maar niet voor gevechtsjaren.

De heer Schreuders wil nu dat ook voor gevechtsjaren het maximum van 70% wordt losgelaten en er per gevechtsjaar bij het overschrijden van 40 pensioenjaren een extra pensioen wordt gegeven van 1%. Dat het hier met name gaat om de Koreagangers (en dus leden van de VOKS waarvan de heer Schreuders de afgevaardigde is) ligt wel voor de hand.

Over welke bedragen praten we dan? Laten we aannemen dat het hier voor-

al gaat om beroepsofficieren die in Korea hebben gediend en die bij een volledige diensttijd (mogelijk zelfs met tropenjaren) de 40 pensioenjaren overschrijden door 2 of 3 gevechtsjaren.

Het gaat financieel gezien dus om een pensioenverhoging van 2 à 3%. Als de betrokkene de rang van kolonel heeft gehad (zoals de heer Schreuders) dan praten wij dus over 2 à 3% van ca. 120.000 (de bezoldiging van een kolonel) of wel 2.500 tot 3.500 per jaar.

Dit boven een pensioen ter hoogte van 84.000.

Moet ik uit zijn woorden nu afleiden dat een dergelijke verhoging natuurlijk geen GELD voor een gepensioneerde kolonel is maar slechts een uiting van eer en erkenning?

Dat veel veteranen met een inkomen van slechts een AOW-bedrag anders tegen dergelijke bedragen aankijken lijkt mij wel ondiscutabel.

In januari 1991 is door de heer Schreuders als lid van het DB van het VP een rapport opgesteld met betrekking tot de pensioenrechten van de Indië-veteranen.

Ik wil daaruit enige gedeelten citeren.

Hij stelt op blz. 1 van dit rapport: "Conclusie: op dit moment is in de Tweede Kamer géén meerderheid te vinden die een motie tot het verlenen van een vergoeding voor langdurige diensttijd zal steunen.

Vraag: moet het VP blijven strijden voor een vergoeding voor allen die langdurig hebben gediend (ca. 50.000) of moet worden volstaan met het nastreven van een vergoeding voor de beperkte groep (ca. 1000) die langer dan 5 jaar hebben gediend.

Indien tot het eerste wordt besloten moet worden overwogen dat het nastreven van een diensttijd pensioen o.i. als uitgesloten moet worden beschouwd aangezien hiervoor geen wetsgrond aanwezig is zoals ook bevestigd is door rechtsgedingen." "De kans dat de pensioenwet met terugwerkende kracht gewijzigd zal worden, moet, mede gezien het te verwachten standpunt van de Tweede Kamer, als nihil worden beschouwd." Hij vervolgt dan dit betoog met het aangeven van een aantal factoren die het aantonen van "geleden schade" vrijwel onmogelijk maken.

Het zou te ver voeren het gehele betoog hier op te nemen (hoewel voor mij daartoe wel een neiging bestaat). De strekking van het betoog is echter wel duidelijk. Hij vindt namelijk dat er geen rechtsgrond aangetoond kan worden en dat een verwijzing naar "geleden schade" zoveel casuïstiek oplevert dat wij het maar moeten vergeten. Bovendien lijkt het voor hem maatgevend te zijn dat de Tweede Kamer "nimmer zal instemmen".

In de bijlagen volgen dan nog een aantal berekeningen waarbij de op dit moment ter discussie staande 50 gulden per maand (boven de diensttijd van 2 jaar uitgaande) ten tonele wordt gevoerd.

Uit deze opstellingen blijkt dan dat 16% minder dan 2 jaar heeft gediend en dus uit de boot valt.

Er zouden dan ca. 50.000 rechthebbenden overblijven. Van deze groep zou ongeveer 3/4 deel een eenmalig bedrag kunnen ontvangen tussen 150 en 750 gulden.

Naar aanleiding van het bericht van de heer Schreuders over dit onderwerp is in de notulen van het VP van 24-1-91 het volgende opgenomen:

"Geconfronteerd met de Defensiestelling dat alleen een substantiële vergoeding overweegbaar is - doch dat daarvoor de middelen ontbreken - stelt het AB vast dat, mede gezien het erkenningsaspect, een bedrag van 50 gulden per langer gediende maand als aanvaardbaar beschouwd moet worden, waarbij het aspect van erkenning en eerbetoon belangrijker geacht worden dan de hoogte van het bedrag."

Deze voorstelling van zaken is voor mij persoonlijk onaanvaardbaar.

Dat er geen geld te vinden zou zijn is gewoon een kwestie van prioriteit. Als men de gezinnen, die een week wegens een dreigende wateroverlast hun huis moeten verlaten, 500 gulden krijgen waarvan ze een keer lekker kunnen gran eten dan is de enige conclusie die men kan trekken is dat wij veteranen nog steeds niet meetellen en dat ook niet zullen doen.

In het voorgaande zijn steeds drie dingen naar voren gekomen t.w.

- a. de wetgeving met betrekking tot militaire pensioenen
- b. de "geleden schade"
- c. het geen geld beschikbaar hebben.

Later is daar nog een argument bij gekomen namelijk het feit dat de dienstplichtwet een uitzending overzee beperkt zag tot maximaal 2 jaar. Is men langer daar geweest dan is dat te zien als een onrechtmatige daad van de overheid waarvoor een schadeloosstelling op zijn plaats zou zijn.

De overheid van haar kant heeft simpelweg verklaart dat de overschrijding van de maximale termijn wettelijk geoorloofd was.

Van een bewijs van het geoorloofd zijn heb ik nimmer iets gezien. Mogelijk is het een beroep op het "staatsnoodrecht". Maar dat lijkt mij in de jaren na de oorlog met een normaal parlement en een legitieme overheid niet bepaald een overtuigend beroep. Het overtuigende bewijs van deze rechtmatigheid zou ik als nog graag zien.

Als een voormalig OVW-er spreken mij de argumenten als hierboven aangegeven niet zo erg aan. Voor mij persoonlijk zijn de argumenten van een geheel andere orde. Voor mij gaat het om een interpretatie van de grondwet. Artikel 1 van onze grondwet (die in het parlamentsgebouw zelfs is gebeltd als een onvervreemdbaar recht) luidt namelijk als volgt:

"Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan."

"Op welke grond dan ook" is kenmerkend voor dit rechtsbeginsel.

Zoals ik reeds bij herhaling heb gesteld ben ik zelf voortgekomen uit de groep OVW-ers. In 1945 werd ik met een kleine groep anderen (KI-ers en KNIL-ers) geselecteerd voor een opleiding tot officier op de SRO in Bandoeng.

Hoevel ik oorspronkelijk van plan was in Indië te blijven bleek mij in 1948 reeds dat de kansen daartoe zeer gering waren.

Ik heb mij toen laten demobiliseren.

Mijn klasgenoten en ikzelf zien elkaar nog regelmatig. Het merendeel is beroepsofficier geworden.

Slechts enkelen, waaronder ikzelf, worden bestempeld als "burgers". Wij waren dus allemaal van dezelfde "soort".

Niet een van ons had een vaste verbintenis met de overheid. Die verbintenis ontstond pas toen zij in overheidsdienst overgingen. Sommigen als burgerambtenaar, het merendeel echter als beroepsofficier.

Nu was het in Nederland een gewoonte dat het verplicht in krijgsdienst treden met name bij de grote bedrijven geen verbreking van het arbeidscontract inhield. Er was normaaliter alleen sprake van een opschorting van het contract.

Voor mijzelf gold ook dat bij het opgeroepen worden voor herhalingsoefeningen het dienstverband gewoon doorging en ook de opbouw van mijn pensioenrechten niet werd onderbroken.

Essentiële bij deze regeling was dat het arbeidscontract moest zijn aangegaan voor het verplicht in dienst treden als militair.

Met name voor degenen die in 1945 werden opgeroepen voor dienst overzee was dit een belangrijk gegeven. Dat de dienstplichttijd als pensionaabel werd erkend bij indiensttreding nadat de dienstplicht was, behoorde niet tot de gewoonte in Nederland.

Dit ligt overigens ook wel voor de hand. Het zou namelijk betekenen dat jaren voorafgaande aan het dienstverband als pensionaabel zouden worden toegekend bij indiensttreding.

Algezien van de vraag welke diensttijden voor die toekenning in aanmerking zouden komen zou dit inhouden dat er een belangrijke kostenpost zou ontstaan, voordat er ook maar enige arbeid voortvloeiende uit het nieuwe dienstverband zou zijn verricht.

Dit nu is wel gebeurd voor de militairen die na hun Indië-tijd beroeps militair of ambtenaar werden.

Hierover is door de Minister van Defensie (Relus ter Beek) in een brief aan de beide Kamers der Staten Generaal het volgende gezegd:

"Bij het tot stand komen van de overheidspensioenwetgeving in 1966 is, in het kader van de verantwoordelijkheid van de overheid als werkgever, besloten de tijd doorgebracht als dienstplichtige te blijven meetellen,

Dezelfde verantwoordelijkheid had ook door de sociale partners in het bedrijfsleven kunnen worden ingevuld, tegen de achtergrond van de Pensioen- en Spaarfondsenwet. Dat is in een aantal gevallen ook gebeurd. Voorzover dat niet zo is, is naar mijn mening de overheid of Defensie daarop niet aanspreekbaar."

In deze verklaring zijn een aantal "statements" gedaan die, voor zover mijn kennis strekt, op zijn zachtst gezegd bezijden de waarheid zijn. Het toekennen van pensioenrechten over perioden voorafgaande aan het begin van een dienstverband kwam normaaliter niet voor. Het behoorde niet en ook nu nog niet tot de normale gang van zaken. Het is geen normale arbeidsvoorwaarde.

Dat bepaalde bedrijven dit wel zouden hebben gedaan is volkomen onjuist. Dit is nimmer een verantwoordelijkheid van werkgevers geweest. Bovendien is mij niet bekend dat de overheid deze verantwoordelijkheid ook heeft getoond voor andere perioden aan het dienstverband voorafgaande dan alleen voor de militaire diensttijd.

In feite betekent deze beslissing dat de overheid aan een bepaalde groep militairen bij het beëindigen van hun dienstplichtige tijd (waarin zij dus geen overheidsdienaren waren) een bonus in de vorm van pensioenrechten heeft toegekend ter waarde van ettelijke tienduizenden guldens die aan de andere militairen is onthouden.

In mijn ogen is deze gang van zaken in flagrante strijd met hetgeen met zoveel aplomb in artikel 1 van onze grondwet is opgenomen.

Dit artikel is voor mij dan ook een grote farce. Er is altijd wel een argument te vinden waarmee gesteld kan worden dat de situaties onvergelijkbaar zijn.

Alle andere benaderingen van deze situatie dan in relatie tot artikel 1 van onze grondwet zijn in mijn ogen slechts bliksemafleiders van het werkelijke probleem.

Maar misschien is mijn opvatting wel te zien als een onbeholpen redenering van een betrokken leek.

Het heeft weer een groot aantal bladzijden gevergd. Volgende maal komen opnieuw een paar herhalingsoefeningen. Daarvoor is nu geen plaats,

T. Lentz

Janus de schoenmaker

Nee, waarde lezer; dit verhaal gaat niet over een bataljons-schoenmaker, maar over Janus van Rosmalen, woonachtig in Rosmalen.

Veel inwoners van Rosmalen kennen Janus als Janus van Antoon de postbode of als Janus de schoenmaker, vandaar dat u misschien dacht dat dit verhaal over een schoenmaker ging.

Wat zo frappant is aan de levensloop van Janus is het feit dat hij zijn diensttijd, verplicht uitgezonden uiteraard, niet zo heeft kunnen beleven als de meesten van ons.

Janus heeft zijn Indië-tijd nooit kunnen afmaken, want iedere dag weer wordt hij daaraan herinnerd en daarom volgt hier de levensloop van Janus. In oktober 1946 werd Janus, 21 jaar oud, als dienstplichtig militair ingescheept naar Indië, of hij graag wilde of niet, naar je mening werd niet gevraagd.

Op 18 oktober 1946 vond in Batavia de ontscheping plaats; buiten Janus waren daar nog meer inwoners van Rosmalen, o.a. Kees Kuaters, Toontje Kerkhof, Jan Wassenberg, Rini Heijmans, Toon Heijmans, Wimke van der Heijden, Martien van Sjetke de kleermaker, Willem Blom, Jos Heijmans, Jo van Toon Wijnante, Toon d'n Els en Toon Dielissen, om maar een aantal te noemen.

Janus zat bij de 7 December-Divisie, het 3e Bataljon, het 2e Regiment en wel bij de verbinding.

Tot zover ging alles goed, maar toen begon voor Janus de lijdensweg.

In 1949 werd Janus echt ziek; trombose aan beide benen en tyfus; hij werd daarom opgenomen in het Tjimahi-hospitaal, waar Janus verbleef van augustus 1949 tot maart 1950.

Hij ging daar zonderogen achteruit en woog op een gegeven moment nog maar 69 pond.

De bezoeken van zijn Rosmalense vrienden, maar vooral van zijn neef Marinus van Helvoirt (ook VOMI-lid) hebben hem in leven gehouden, zo zegt hij vol trots.

Intussen was men in Rosmalen ook al op de hoogte gebracht van de slechte gezondheidstoestand van Janus de schoenmaker; er werd voor hem een novene gehouden en Jet den Bies heeft ook nog getracht om een actie

op touw te zetten om geld in te zamelen, zodat zijn oude vader, Antoon de postbode, zijn zoon zou kunnen gaan bezoeken. Helaas is daar niets van terecht gekomen.

In de periode dat Janus in Tjimahi in het hospitaal lag, sneuvelden Martien Spierings, Martien van Sjetke de Kleermaker uit het Ven en Wimke van der Heijden, van den bisschop uit de Maliskamp, zeggen ze hier in Rosmalen.

Wat voor Janus nog harder aankwam, was het feit dat veel van zijn kameraden naar Nederland terug gingen en Janus, vanwege zijn ziekte, achter moest blijven.

Begin januari 1950 kon Janus weer een beetje lopen en werd hij overgebracht naar het hospitaal in Batavia, om ingescheept te worden op de "Grootte Beer", een soort hospitaalschip dat hem weer huiswaarts voer. In april 1950 kwam Janus in Nederland aan en ging direct door naar huis in Rosmalen.

Wie denkt dat het van toen af weer goed ging met Janus slaat de plank mis.

Het bleef tabben en tobben, of zoals Janus het zelf zegt: "Het blijft klote". Gedurende vierenveertig jaren lang is Janus als het ware vaste klant geweest in het Groot Ziekenhuis in Den Bosch, waar men op de afdeling Dermatologie Janus van haver tot gort kent.

Zijn hele leven is in beslag genomen door keuringen en nog eens keuringen en dikwijls lag Janus weken lang in het Bossche Ziekenhuis om behandeld te worden aan zijn benen of voor zijn ademhalingsproblemen.

Als Janus dan wat opgeknapt was stond hij weer klaar voor Rosmalen.

Veel verenigingen droeg hij een warm hart toe. Niet voor niets werd hij in 1986 in het zonnetje gezet en kreeg hij "een zilveren zandhaas". Ook werd Janus in 1992 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Wat veel inwoners uit Rosmalen betreft had men Janus al lang ereburger van die plaats mogen maken.

Na deze, door onze Koningin toegekende, onderscheiding heeft Janus ook het Draaginsigne Gewonden in ontvangst mogen nemen en deze

plechtigheid werd verricht door de Burgemeester van Rosmalen en in het bijzijn van familie, vrienden, enkele bestuursleden van de Katholieke Bond van Ouderen en het Dagelijks Bestuur van VOMI Noord-Brabant Oost.

Het opspeelden van dit Draaginsigne liet de burgemeester over aan de zuster van Janus, die naast hem woont en Janus zo veel mogelijk verzorgt. Dit verhaal is door de VOMI Noord-Brabant Oost opgedragen aan Janus van Rosmalen, Janus van Antoon de Postbode, Janus de schoenmaker of hoe je hem ook noemen wilt; hij is een Rosmalenaar van het beste soort en een oud-militair Indiëganger die zijn hele leven de ellende van zijn diensttijd met zich mee draagt.

Maar klagen doet hij niet; alleen op de wekelijkse ziekenhuisdag, dan voelt hij zich beroerd.

"Dan ben ik niks" zegt Janus en gaat door met zijn dagelijkse gang van zaken; in zijn rolstoel natuurlijk, want lopen is er voor hem niet meer bij!

Van de Redactie

Rectificatie:

In Sobat nr. 41 is onder verenigingsnieuws van Zuid-Holland Zuid in het verslag van "Monument in Zwijndrecht" in de tweede kolom op pagina 24 in de zin: "Op de gedenkplaat staan" enz., één van de tien namen vergeten te vermelden. Niet opgenomen is de naam van H. de Wit. Dit gedeelte tekst moet als volgt gelezen worden:

Op de gedenkplaat staan, behalve de namen van hen die in de Tweede Wereldoorlog omkwamen, nu ook de namen gegrift van tien Zwijndrechtse militairen, die het leven lieten tijdens de guerrilla-oorlog in het voormalig Nederlands-Indië, Nieuw-Guinea en Thailand: J. Hoogerland; C.P. de Wit; H. de Wit; C.A. de Graaf; P.C. de Wit; C. Damsma; A.A. van der Waal; C. Steenhoek; W.A. van Rijswijk en D. de Klerk.

Onze excuses voor deze gemaakte fout.

Opsporing verzocht

Alixis Soemarno, geboren 17 juli 1920 te Yogyakarta, wonende Jl. Bayang Kara 43 te Yogyakarta, van 1940 tot 1942 stoker 2e klas Koninklijke Marine, Stamboeknummer 2947 a.b. H.M. "Soerabaja", geïnterneerd door Japanners in diverse kampen van 1942 tot 1945, is op zoek naar Sergeant Hjemstra en de Nederlandse officieren, die in de jaren 1940-1942 a.b. van H.M. "Soerabaja" waren tijdens het tot zinken brengen van de H.M. "Soerabaja" door Japanners. Wie is de persoon met de juiste gegevens? Het adres van Alexis is:

A. Soemarno, Jl. Bayangkara 43, Yogyakarta, 55261 Indonesië.
Tel. 0274-566672.

Uw gegevens kunt u ook doorgeven aan: A. v.d. Heyden, Eiland 39, 8061 HS te Hasselt. Tel. 05209-3619.

Cees de Bondt, Luiklaan 52, 5628 ZD te Eindhoven, Tel. 040-419630, is op zoek naar foto's van Sorong en omgeving, alwaar hij in 1961 en 1962 gediend heeft als dpl. Korporaal bij 6 Inf. Bat, Staf Cie.

Wegens familie-omstandigheden moest Cees in maart 1962 overhaast naar Nederland vertrekken en is daardoor veel materiaal kwijtgeraakt. De ingezonden foto's zullen worden gecopieerd, waarna de originelen aan de inzenders worden gere-turneerd.

Wie kan Cees helpen?

Sobat H.J. Koekoek, Eksterstr. 78, 1742 EV te Schagen, zoekt contact met zijn vroegere vrienden van Hoofdkwartier Geneeskundige dienst Batavia, periode 1947-1948 en wil graag op de hoogte gesteld worden als dit onderdeel een reünie houdt.

P. Turenhout, Korte Oosteres 31, 7607 AS te Almelo, Tel. 0546-821969 en C. Tovar, Tel. 02940-10609, zoeken Jaap van Schaik, opgekomen in de Isabel kazerns, 3e comp. 3e pol. 424 Bat. Inf. gelegerd op N.-Sumatra.

A. Mees, Landstrekenlaan 164, 5235 LE te Den Bosch, tel. 073-430330, verzoekt alle leden van het onderdeel MWBE (MOWABA) voorzover dit nog niet is geschied, hun adres op te geven. Dit in verband om wederom een reünie te organiseren.

Joop Kerkhof zou graag nog eens een keertje in contact willen komen met oud-collega's, die gedurende de periode februari 1946 tot juni 1950 in het voormalig Nederlands Oost-Indië op de Oostkust van Sumatra (Medan) bij het 31ste Basis Hospitaal hebben gewerkt. Eventuele reactie naar: Goudenregenstraat 14, 3442 HG Woerden. Tel. 03480-13413.

Opsporing verzocht

Sobat Tom (Jan) van den Berg, Box 75, Twelka, B.C., Canada, V0J 2X0, Tel. (604) 846-9364, zoekt contact met zijn vrienden, die op nevenstaande foto staan.

Opgekomen 1946 in Grave, 2e Div. Palmboom. Naar Indië vertrokken met de "Johan van Oldenbarneveld" in het voorjaar van 1947. Verdeeld over verschillende onderdelen in Semarang vliegveld. Terug naar Nederland met Liberty schip voorjaar 1950.

Op de foto zittend op de bumper is Tom (Jan) van den Berg. Wie herkent wie op de foto en wie stuurt even een berichtje naar bovenstaand adres?

ROERMOND, 7 SEPTEMBER 1995

PROGRAMMA

13.30 uur

Koraalmuziek door de Koninklijke Militaire Kapel en zang door Hertens Mannenkoor;

13.45 uur

Welkomstwoord door de voorzitter van Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962;

13.50 uur

Openingsgebed door oalmoezenier J. van Aggelen van de Koninklijke Luchtmacht;

13.55 uur

Zang door Hertens Mannenkoor;

14.00 uur

Herdenkingstoespraak door Minister-president W. Kok;

14.10 uur

Signaal Taptoe;

1 minuut stilte

gevolgd door eerbetoon door de Koninklijke Luchtmacht met een overvlucht van vliegtuigen in de missing-man-formatie; signaal Reveille;

14.15 uur

Muziek door de Koninklijke Militaire kapel;

14.20 uur

Declamatie door de heer P.

Huyskens;

14.30 uur

Vlagceremonieel en spelen en zingen van twee coupletten van het Nederlands Volkslied;

14.35 uur

Kransleggingen;

15.00 uur

Sluitingsgebed door oalmoezenier J. van Aggelen van de Koninklijke Luchtmacht;

15.05 uur

Defilé langs monument, eretafels en zuilengalerij door alle aanwezigen met mogelijkheid tot bloemlegging.

Tijdens het defilé speelt de Koninklijke Militaire Kapel koraalmuziek.

Alle niet tevoren aangemelde kransen, bloemstukken en bloemruikers kunnen tijdens het defilé aan het einde van de plechtigheid bij de obelisk, de plaquettes op de eretafels en bij de zuilen worden gelegd.

BOEKBESPREKING

Een curieuze minderheidsgroep

Wie een leger dienstplichtigen oproept krijgt alle schakeringen van de samenleving in huis, religieus, politiek, geografisch en maatschappelijk. Gedurende de jaren dat ik boeken recenseer voor een tweetal bladen, waaronder "Sobat", zijn mij de meest uiteenlopende versies en gezichtspunten uit de Nederlands-Indonesische oorlog 1945-1950 onder ogen gekomen. Je denkt dan onwillekeurig dat je alle aspecten van die strijd nu wel kent. Mij bleek echter onlangs dat je je daarin schromelijk kunt vergissen.

Op een zekere middag bracht de post mij het zoveelste pakket recensieboeken. Uit het pakket kwamen twee boekwerken. Prachtig uitgevoerde gebonden boeken, twee lijvige delen van één werk. Uitgeverij/Boekhandel Gebr. Koster-Barneveld. Samenstellers: J.C. Uithol en J.M. van Wijk, twee Indië-veteranen. Deel I van het uitbundig geïllustreerde werk behelst evenals deel II, zelfs een aantal fraaie kleurenfoto's, telt 400 pagina's, deel II, 350. Samen dus bijna 800 bladzijden.

De beide delen zijn rijk voorzien van kaarten, foto's, tekeningen en facsimile's. De uitvoering is subliem; mooie letter, duidelijke afbeeldingen op magnifiek papier. De kosten zijn er dan ook naar, f 59,50 per deel. De kostbare boekwerken behelzen indrukken van vele oud-Indiëgangers, verspreid over de gehele Indische Archipel, van diverse lichten en krijgsmachtonderdelen en bestrijken de gehele periode van ons optreden in het toenmalige Nederlands-Indië. Ondanks deze ogenschijnlijk gangbare vorm van de ons bekende Indische oorlogsherinneringsboeken, is er echter een opmerkelijk verschil. Deze boeken wijken n.l. qua stijl, woordgebruik en visie op het gebeuren toen, sterk af, het begint al met de titel: "GODS TROUW IN DE TROPEN", belevenissen van Oud-Indiëgangers gedurende de jaren 1945-1950. (ISBN 90.71420.78.7 NUGI 646, Eerste en tweede druk, deel I 1993, Derde druk deel I en deel II 1995). De werken behelzen een bundeling van verhalen, geschreven of verteld door vele Oud-Indië-militairen, uit

wat zij zelf noemen de kringen van de Gereformeerde Gezindte, een kleine keurbende van aanhangers der oude Gereformeerde geloofsleer. Om in de door deze mannen gebezigde Bijbelse terminologie en in hun kringen bekende beelden en metaforen te spreken: Gideonsbende, Mannen, soldaten, die zich om godsdienstige redenen niet lieten inenten. En ik moet het toegeven, er was moed, veel geloofsmoed, voor nodig om zijn leven te riskeren voor zijn geloofsovertuiging. Zij hielden, zoals zij dat zelf formuleerden, vast aan de "aloude Gereformeerde waarheid, zoals zij die zagen. Zij beschouwden zichzelf als gelijk aan de 3000, die in de tijd van de Bijbelse profeet Elia hun knieën niet voor Baal hebben gebogen. Zonder in te gaan op de vraag of het zich laten vaccineren geen kleiner kwaad (zonde) was dan het zich blootstellen aan dodelijke ziekten als pokken, pest, typhus, cholera en dergelijke, waarvan ook verschillenden onder hen het slachtoffer werden, moet men bewondering hebben voor de onwrikbaar consequente geloofstrouw van deze, meestal als eenlingen over de vele onderdelen van de krijgsmacht in Indië verspreide getrouwen, aan een oude overgeleverde geloofstraditie. Hoewel ik hun interpretatie van de Bijbel en hun geloofsvisie niet deel, maakt hun principiële houding, onder dwang, onbegrip, afkeuring en spot van overheden en kameraden, toch indruk op mij. Je verwacht zoets niet. De inhoud van deze verhalen verraste mij; je verbaast je dat dergelijke levens- en geloofsopvattingen nog steeds bestaan. Zelfs in Indië onder de soldaten. Persoonlijk heb ik tijdens mijn driejarige diensttijd in Indië, bij een infanteriebataljon van de 7-december divisie, nooit iemand ontmoet die de in deze bundel beschreven geloofsovertuiging practiceerde. Mijn eerste confrontatie met dit godsdienstig fenomeen vond plaats op het troepenschip, waarmee ik in 1949 thuisvoer. Op dit schip braken n.l. pokken uit. Er werd ons toen meegegeeld, dat zich in één van de anderste ruimten een viertal soldaten bevond, die niet waren ingeënt. Toen ik met een opgelopen infectie enige dagen in de ziekenboeg terecht kwam, trof ik

daar één van de vier vaccinatie-weigerders, die met pokken was besmet. De man zag er vreselijk uit en stierf na een paar dagen. Ik stond met vele sobats aan dek aangetreden, toen de overledenen, met een "één, twee, drie, in Gods naam" aan het onmetelijke zeemansgraf van de Indische Oceaan werd toevertrouwd. Een veldprediker, die door de gestorven kamerad in Indië niet zuiver genoeg in de leer was bevonden, zodat hij de lespreken van de oude schrijvers prefererde boven de preken van de zijns inziens onbijbelse legerpredikant, sprak enige stichtelijke woorden en bad het "Onze Vader". Toen was het afgelopen. Deze tewaterbestelling van de aan de koepokken overleden sobat greep mij aan. Ik ervoer het als in- en intriest, deze dood op weg naar huis, na jarenlange oorlogsdienst in een ver land. Ik had de man horen ijlen en brullen van pijn in de ziekenboeg en vroeg mij af of de weigering zich te laten vaccineren opwoog tegen dit verschrikkelijke einde. Maar ik treed niet in de geloofsovertuiging van andersdenkende en andersgelovende medemensen.

Tijdens het lezen van de beide delen van "Gods trouw in de tropen" word ik opnieuw bepaald bij mijn ervaring op het troepenschip, in 1949. En weer kwam dezelfde vraag bij mij op. Maar ook nu zal ik haar niet beantwoorden. Een ieder zij in zijn eigen geweten ten volle overtuigd. Wel vraag je je als lotgenoot van deze "getrouwen in Israël" af, hoe deze jongens, die in hun onnavolgbaar taalgebruik (de tale Kanaans) hun dankbaarheid voor vele, in hun ogen door God geleide uitdrijvingen uit hachelijke gevaren belijden, staan ten opzichte van die gevallen, waar deze bewarende hand Gods niet uitredde?

Hebben die militairen, die wel sneuvelde, wrede werden vermoord, of aan vreselijke ziekten stierven, niet om bewaring gebeden? Er waren onder deze onfortuinlijken, zoals ook uit dit werk blijkt, ook mannen uit hun eigen gemeenschap, die in een aantal gevallen stierven als "loon" voor hun principiële weigering zich te laten inenten, tegen de in Indië heersende gruwelijke ziekten. Pokken, cholera, pest en typhus-epidemieën maaiden,

zonder aanzien des persoons, duizenden weg. Nog levendiger herinner ik mij hoe wij als militairen het Javaanse binnenland werden ingestuurd, om samen met mobiele teams van het Rode Kruis, de inheemse bevolking in met genoemde ziekten besmette gebieden (waar velen stierven) in te enten tegen o.a. koepokken. Niet één van ons is door de ziekten besmet, terwijl duizenden in de kampongs eraan bezweken. De epidemie werd tot staan gebracht. Ondanks dit alles heb ik de vele verhalen, die qua profane inhoud niet veel afwijken van de gangbare herinneringslectuur, gefascineerd gelezen. Uit al deze, met pealmverzen en Bijbelteksten geardeerde verhalen, spreekt een vast geloof in de hen overgeleverde visie op de Bijbel en het geloof hunner vaders. Het is een wonder in onze ogen. We zien het, maar doorgronden het niet. Ondanks de vele herinneringsverhalen van oud-Indië militairen, die ik heb gelezen en de kennis die ik daaruit heb opgedaan over het soldatenleven in de tropen, confronteerden deze boeken mij toch met zaken waar

van ik nooit eerder had gehoord. Wist u, om een paar voorbeelden te noemen, dat deze lidmaten van de vaak als zwarte kousenkerken aangedulde kerkelijke denominatie's, zoals de Gereformeerde Gemeenten, de Oud gereformeerde Kerken, de Gereformeerde Bond in de Nederlands-Hervormde Kerk e.a., en de daaraan inherente politieke formatie der SGP (Staatskundig Gereformeerde Partij) in de Oost, binnen de krijgsmacht, een groep "Bevindelijke Gereformeerde Prediking" hebben gevormd, die zelfs een blad "De Bond rondom Schrikt en Belijdenis" uitgaven. Deze mannen leefden vaak als geïsoleerde eenlingen temidden van hun medemilitairen, volhardende in de wereldvreemde leefwijze van hun ons bizar overkomende gemeenschap in Nederland. Zij ervoeren de maatregelen van de regering en de legerleiding, om hen te beschermen tegen de alom dreigende besmetting met tropische ziekten, als een vorm van geloofsvervolgung, mede voortvloeiende uit angst voor besmetting ondanks de vaccinatie's van hun wederpartijders. De vorming van een detachement

niet-gevaccineerden was in hun opvatting een anti-godsdienselijke hetze tegen de ware gelovigen. "Gods trouw in de tropen" is in alle opzichten een opmerkelijk en verbazingwekkend boek. Wie kennis wil nemen van de wonderlijke geloofs- en levensopvattingen, levende onder een kleine maar curieuze minderheid binnen ons volk, hij of zij leze deze bundel.

De gegevens en inhoud van deze boeken analyserende, kom ik tot de conclusie, dat de anti-vaccinatiegroep ongeveer 200 man in getal telde. Maar er zullen meer geestverwanten van deze bevindelijken zijn geweest. Zo herinner ik mij, dat ook in mijn (onze) compagnie een soldaat diende, die tot de gereformeerde Gemeenten behoorde, alhoewel hij zich desondanks wel had laten vaccineren. En ik neem aan dat hij hierin niet alleen stond.

Het is om vele redenen, vooral voor geestverwanten van de principiële vaccinatie-weigeraars en bevindelijke Gereformeerden, de moeite waard deze bundel te lezen.

J. Zwaan

HERDENKING

HERDENKING TE LEEUWARDEN

De jaarlijkse herdenking van de uit Friesland vertrokken en in Nederlands-Indië gevallen militairen zal worden gehouden op DONDERDAG 31 AUGUSTUS a.s., 's avonds om 19.00 uur bij het monument in het Rengerspark te Leeuwarden.

Na de herdenking om plusminus 20.00 uur is naast het Rengerspark op de parkeerplaats van het rusthuis "De Hofwijk" gelegenheid om het boek: *Gevallenen uit Friesland in Nederlands-Indië, "Het vergeten leger 1946-1950"* van de hand van Jack Kooistra te kopen. Het kan ook besteld worden bij: Friese Pers Boekery B.V., Antwoordnummer 123, 8900 VC te Leeuwarden.

A. Wijma

HERDENKING TE ENSCHEDE

Op 15 augustus wordt te Enschede de jaarlijkse herdenking gehouden van slachtoffers, zowel burgers als militairen, in Zuid-oost Azië gevallen in de periode 1941-1949. Deze herdenking vindt plaats bij het Indië-monument in het Blijdensteinpark, gelegen aan de Boulevard 1945, omgeving Espoorstraat en Marthalaan.

L. Jaspers Faijer

DODENHERDENKING NIEUW-ZEELAND

Het Nederlands veteranen Legioen Nieuw-Zeeland heeft op zondagmiddag 7 mei 1995 haar jaarlijkse Dodenherdenking in Auckland gehouden.

Aanwezig was o.a. de Nederlandse Ambassadeur uit Wellington die een krans legde bij het monument, alsmede de burgemeester van Auckland, die een kruis legde namens de gemeente en bevolking van Auckland. De plechtigheid werd opgeluisterd door de Engelse Oud-Mariniers Trompetters en Drummers Corps, die de Last Post en Reveille bliezen. Er waren zo'n 300 aanwezigen en na afloop was er in de kerkhal van Auckland nog een gezellig samenzijn onder het genot van koffie, thee en een drankje.

De secretaris van het Ned. Vet. Legioen heeft bezoek gehad van twee heren van de accountantsdienst van het Ministerie van Defensie in verband met invaliditeitspensioenen, die nog aangevraagd kunnen worden. Zijn naam hadden ze doorgerekregen van de VOMI.

Allan Vandergoot

MAKKEK,

DAT HET JE NU GEZOND IS WEL TERUSTEN,
 IK HEB EEN TJDLANC BIJ JE KRUIS GESTAAN,
 IK HEB DAT VOOR JE MOEDER EN JE SCHAT GEDAAN,
 TOTDAT DE BERGEN 'T LAATSTE ZONLICHT BLUSTEN;
 TOEN KWAM DE DONKERHEID OM JULLIE GRAVEN STAAN
 EN HEB IK JE GEWENST OM WEL TE RUSTEN,
 WANT AL DE NACHTEN, DIE JE MOEST DOORWAKEN,
 DE DONKERHEID, WAAROP JE HEBT GEVLOEKT,
 ZE ZIJN GENOEG GEWEEST OM JE ZO MOE TE MAKEN
 DAT JE DE RUST, ALLEEN DE RUST MAAR ZOEKT,
 IK WENS NU, DAT HET JE GEZOND IS OM TE RUSTEN,
 TOTDAT DE PALMBOOM NIET MEER SNIPERS DRAAGT,
 EN ALS HET MIJ GEZOND IS NAAR DE KUSTEN
 TE VAREN EN ZE NAAR JE VRAAGT,
 DAN ZAL IK HAAR VERTELLEN VAN HET LAND EN AL DE NOOD
 EN VAN DE HELDEN, DIE OEFEN HELDEN WAREN,
 MAAR DIE TOCH RUSTEN IN EEN VROEGE DOOD.
 OM WAT ER AAN HUN KIMMEN IS GEBAAFD,
 AL HADDEN ZE ER SOMS NIET OM GEVRAAGD.
 DAT WAT ZE ZWIGGEND MET HUN LEVEN BLUSTEN,
 WAAROM ZE ONDER TROPENPALMEN RUSTEN
 EN STOM GETUIDEN TEGEN MACHT EN HAAT.

IN MEMORIAM

Verbijsterd waren we toen het bericht doorkwam dat Jan Geerts op 21 juni j.l. plotseling was overleden. Na zijn tropen jaren bekleedde hij meerdere functies in binnen- en buitenland.

Tot op het laatste moment was hij actief in meerdere verenigingen. Zijn functie in de gemeenteraad van Wijchen gaf hij op toen hij in 1993 het voorzitterschap van VOMI Rivierland/Oost Gelderland aanvaardde; een job, die hij als waardig veteraan met hart en ziel bekleedde. Hij streed voor rechtvaardigheid en erkenning. Ironisch bracht hij meerdere keren naar voren dat de uitkering aan de

Indië-veteranen misschien zal worden gerealiseerd als er nog maar een paar veteranen over zijn, want het mag de regering vooral geen geld kosten.

Tijdens de zeer plechtige uitvaartdienst in de kerk was een grote VOMI-delegatie aanwezig. De pastoor schonk opvallend aandacht aan de relatie Jan - VOMI, hetgeen nog eens werd onderstreept toen Jan Dijkema het woord tot de familie en alle aanwezigen richtte. Na afloop van de dienst vormden wij een erehaag en droegen de vele kransen en bloemstukken direct achter de baar naar het kerkhof, zodat Jan met "oudmilitaire" eer vergezeld werd op zijn laatste tocht.

Zoals de laatste woorden van Jan Dijkema waren:
 "Old soldiers never die".

Th.J. Koning

V.O.M.I.

tabo

**Speciale aanbieding
 V.O.M.I. - adreszegels**

victor a. bridië oww
 117 van nijenrodestraat
 2597 rl 's-gravenhage
 tel. 070 * 3 28 06 32
 postbriekijmij 22 09 52

afmetingen 42 x 21 mm gegomd
 500 stuks (minimum) f 35,- franco
 de telefoonnummers gaan binnenkort wijzigen in Nederland en het is nu de gelegenheid om deze adreszegels te bestellen bij het Fonds Sociale Zorg te Ter Aar Oost, Kanaalweg 12A.

Door een lichte prijsstijging bij de laatste bestelling moeten wij onze prijzen iets bijstellen en wordt het als onderstaand

V.O.M.I. - demobilisatiespeldje
 met sureté en zwaar verguld

K.B. kwaliteit f 12,50 franco

V.O.M.I. - OVW insigne
 afmeting 11 mm hoog
 met sureté en zwaar verguld
 K.B. kwaliteit f 12,50 franco

N.B. deze prijzen gelden vanaf bedien!

U kunt ze bestellen bij het Fonds
 Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland te
 Ter Aar

V.B.

Diep geschokt door het geheel onverwacht overlijden, op 70-jarige leeftijd, van onze voorzitter

JAN GEERTS

*drager van het Ereteken voor
 Orde en Vrede*

beslissen wij van een integer persoon afscheid te moeten nemen, die tot het laatste moment bruisend van energie was.

Wij zullen hem nade missen.

Zijn vrouw en familie wensen wij veel sterkte toe.

Bestuur en leden van de VOMI:
 Vereniging Oud Militaire Indiëgangers
 Rivierland/Oost-Gelderland

Arnhem/Wijchen, 21 juni 1995

VERENIGINGSNIEUWS

Drenthe/Groningen

Secr. J. Plat, Sassenbergen 71,
9531 GW Borgez.
Tel. 05938-35666.

Een nieuw seizoen vol activiteiten en bijeenkomsten staat weer voor de deur. Waarschijnlijk heeft u de uitnodiging voor onze VETERANENDAG 1995 al in uw brievenbus gevonden. Nog niet?

Geen paniek dan, vandaag of morgen vindt u die beslist.

Jammer genoeg moeten we er deze keer twee dagen van maken. U al meegedeeld trouwens, ruimtegebrek om in één dag een 400 mensen te kunnen herbergen. De leiding van de Joh. Post kazerne in Havelte heeft ons de dagen 4 en 5 oktober toegedacht.

Geeft u op uw aanmeldingsformulier vooral op welke van de twee dagen u kiest. Ook graag als u geen voorkeur hebt.

Er zal getracht worden zo veel mogelijk aan uw keuze te voldoen, probeer de moeilijkheidsgraad hier dan van te begrijpen. Weest u er van overtuigd dat het bestuur haar uiterste best zal doen om alles zo vlekkeloos mogelijk te laten verlopen. Schrijft u vooral tijdig in, zodat de deelnamelijsten op tijd ingezonden kunnen worden. Onderstaand treft u ook al weer de data voor de contactmiddagen voor Hoogeveen en omstreken aan.

Noteert u ze alvast, zodat u op de genoemde data geen andere verplichtingen aangaat.

9 november 1995; 11 januari 1996 en 11 april 1996.

Alle bijeenkomsten vinden plaats in de Mauritsshal.

U weet het, iedereen is welkom op deze middagen waar u ook woont binnen ons verenigingsgebied.

J. Plat

Afdeling Assen

Busreis 30 mei 1995.

Vertrek uit Assen 07.30 uur, 43 deelnemers. Helaas hadden 3 deelnemers moeten afzeggen. We trafen het met het weer, veel zon en niet te koud. Dit jaar naar het Noorden en Westen van de prov. Friesland. Prima bus en chauffeur, wat wil men nog meer. Bezoek aan Hoge Beinum, met o.a. het

terpenmuseum. Via allerlei binnenwegen en langs mooie dorpen naar het van de elfstedentocht beroemde Bartlehiem. Speciaal 2 maal langs het bruggetje, ons allen welbekend, dan voor de koffietafel naar Bolsward. Was prima verzorgd, alleen erg druk, waren juist meer bussen met bezoekers. Jammer, maar het eten was goed en meer dan genoeg. Weer langs allerlei dorpen naar Workum, bezoek aan museum van Jopie Huisman en wat winkelen of op een terrasje in de zon. Dan bezoek aan de fabriek en toonzalen van Tichelaar in Makkum, heel interessant en erg mooi, maar ook erg duur. De dag vloog om en dus allen op naar het diner, helemaal in Zuidlaren, bij het sprookjeshof. Ook dat was erg goed verzorgd, niemand had klachten en wil volgend jaar weer mee. Reisspecialist Sypkes heeft ons voor de 3e keer een fijne dag bezorgd. Om 21.00 uur waren we weer terug in Assen en allen konden de reis naar huis tevreden maken.

B. Habich

Data voor het komende seizoen.

Voor de afd. Assen hebben wij voor het komende seizoen de onderstaande data vastgelegd. Noteer ze in uw agenda. Wij zullen u éénmaal per brief nog eens aanschrijven en eventueel verder via SOBAT berichten. Dit kan de kosten met ca. f 450,- tot f 500,- omlaag brengen en dat kunnen we dan beter voor andere zaken gebruiken:

27 september 1995: "De Aanleg" te Dourze

29 november 1995: "De Driesprong" te Slochteren

17 januari 1996: "De Aanleg" te Dourze (Nieuwjaarsbijeenkomst)

27 maart 1996: "De Aanleg" te Dourze

Voor alle bijeenkomsten geldt: Zaal open 13.30 uur. Aanvang: 14.00 uur. SOBATS, noteer de data en niet vergeten te komen.

B. Habich

Flevoland

Secr. Oevergriend 13,
1356 EA Almers.
Tel. 036-5318972.

20 mei stond in het licht van een "OPEN-DAG" en hij was OPEN!!! Reeds om 08.45 uur waren onze trouwe "BAR-NIMFEN" druk in de weer om de zo noodzakelijke voorbereidingen te treffen voor het inwendige van onze Sobat's en uiteraard van de te verwachten gasten. Even later arriveerde onze "muziek-machinist" Sobat Paul en kon het indelen van de zaal en het inrichten van de informatiestand beginnen. Inmiddels was ook ons aller "Makrelen Ko" binnen gehuppeld en waren de Pasar-Malam deugnieten Piet v.d. Bom en Wagenveld al druk met het uitladen van hun barang. Zo langzamerhand kwamen de vaste hulptroepen binnen druppelen en kon Diny van den Berg, bij toestemming van de Lelystad divisie, de zorg voor de bingotafel op zich nemen, later bijgestaan door Riny Otten. Zo tussen neus en billen door kwamen de eerste Sobat's al binnen wandelen, natuurlijk met Ernst Plancius voorop. Geleidelijk aan begon de zaal zich te vullen en kwam er gebrek aan.... stoelen. Dat was in zekere zin een goed teken. Inmiddels was de filmdienst o.l.v. Jac. de Wit aangekomen en had zich geïnstalleerd. De Stoottroepen waren goed vertegenwoordigd. Jaap Buis had zijn Amerikaanse Sobat (ook een veteraan) meegenomen, die zich later als een artiest zou ontpoppen. Nadat de stroom Sobat's wat begon af te nemen, mocht de voorzitter (door de drukte later dan gepland) een ieder, gasten en nieuwe leden inclusief, welkom heten op deze "OPEN-DAG". Het was een volle bak, zeker zo'n 110 man in huis, voor het kleine "FLEVOLAND" een respectabel aantal. Vooral zo doorgaan!!! Sobat's, dan is de zaal eerdaags te klein. Na een enkele mededeling en de verkoop van bingo-kaarten was het woord aan onze filmregisseur Jac. de Wit, die ons na een inleiding over AURORA vergastte op kleurenfilms over Sumatra, Java, Bali en Sulawesi. Nauwelijks waren deze beelden gepasseerd en de kelen weer gelaaid, of het was ... Bingol!!! Toen de bingotafel "gephunderd" was, nam onze Amerikaanse gast, geassisteerd door z'n sobat Jaap Buis, plaats op het podium en werden wij getraceerd op een "original live country"

programma. Dat dit spontane gebaar gewaardeerd werd, bleek wel uit het applaus. Edoch, de tijd stond niet stil. Onze "BARNIMPEN" hadden al " 't is voor de kok in de keuken" geblazen en weldra deed een ieder zich te goed aan de onvolprezen producten van onze "veldkeuken". Nadat een ieder voldaan en verzadigd was (je kon op menige buik een vlo plat drukken!) werd een aanvang gemaakt met de lotenverkoop voor de loterij, met o.a. een "SAWAH-TRAPPER" en een schitterend ARA (door Mevr. Oerlemans uit duizenden kraaltjes gemaakt) als hoofdprijzen. Aansluitend was weer het woord aan Jac. de Wit met o.a. enige Indische dansfilmpjes. Na afloop hiervan en een dankwoord aan zijn adres, maakte hij zich klaar voor de aftocht naar Den Haag. De VOMI boft toch maar met zo'n "FILMREGISSEUR"!!! De droge kelen werden hier en daar wederom gespoeld en gemeerd en het programma werd voortgezet met de loterij. Er waren een paar balkonten (of -bipsen) die schoot gingen met de hoofdprijzen. Zo langzamerhand vorderde inmiddels de tijd en op veler verzoek nam het duo "JAAP BUIS" nog plaats op het podium en onder "countryklanken" mocht uw voorzitter het officiële gedeelte, onder dankzegging aan allen voor de medewerking en aanwezigheid, afsluiten met een ... wel thuis!!! Wij konden terugzien op een geslaagde "OPEN DAG".

+ Acht Sobat's mochten wij noteren als nieuw Vomi-lid, hartelijk welkom!!! Hoe meer zielen, hoe meer vreugd!!!

Helaas kwam het telefonisch bericht dat onze Sobat Theo Vervaat met rikketik-stoornissen was opgenomen in het Zuiderzee-ziekenhuis te Lelystad. Gelukkig was hij bij het bezoek in het ziekenhuis al weer aardig opgeknapt en inmiddels weer thuis. Denk er om, plan plan ouwe Sobat, je laat ons schrikken! Wilt u nog even noteren, door omstandigheden wordt de bijeenkomst van 07 oktober verplaatst naar 30 september!!!!

Onze normale sociëteits-bijeenkomst van eergisteren (1-7-1995) leek een rustig verloop te krijgen. Helaas was een aantal Sobat's (met kennisgeving) door ziekte, vakantie en/of andere oorzaken verhinderd, zodat we met een wat kleinere ploeg waren. Ook de bezetting van de "veldkeuken" was, doordat Moeder-Overste

Jos met vakantie was, kleiner, maar later toch nog versterkt door Diny v/d Berg. In verband met het bederfelijke weer had de Sergeant van de week bepaald dat er geen soep verstrekt werd, desondanks is er niemand van de honger omgekomen, zeker niet met zo'n keuknploeg! Paul van Gelderen had ontdekt dat er mogelijkheden waren voor een vlaggestok. Snel hadden Makrelen Ko en Sobat Piet een stok versierd en al ras hing de VOMI-vlag aan de gevel, zodat alle Sobat's duidelijk konden zien waar de "Tangsi" was. De tijd draaide door, alle normale plichtplegingen waren inmiddels verricht. De meeste Sobat's waren binnen, Jan Otte had zijn "pleegdochter" uit Semarang meegenomen, zodat wij ons weer een beetje in Indië waanden. Het werd tijd om te gaan starten. Na het welkom, in het bijzonder aan onze Indonesische Schone, en wat mededelingen, ontstond er een discussie over het feit dat onze Sobat's Jaap Buis en Jan Frijters het onderhoud met Burgemeester R.J.J.M. Pand van Almere gemist hadden. Zij hadden hier bij moeten zijn en om ook hun bijdrage te kunnen leveren. Daarvoor had ondergetekende hen ook uitgenodigd, doch door één of andere kl... (mag ik niet zeggen van etc.) communicatiestoring is dit helaas niet gerealiseerd. Mea culpa - mea culpa - mea maxima culpa, saja minta kassian!!!

Wees er echter van overtuigd dat op 12-4-'95 door ondergetekende persoonlijk en op 12-7-'95 met de delegatie van VOMI "FLEVOLAND" naar voren is gebracht dat wij hebben getekend voor onbepaalde tijd, overal ter wereld te knokken tegen de Jappen, onder de South East-Asian Command naar Indië zijn gestuurd, indachtig de rede van wijlen KONINGIN WILHELMINA. Dat wij geen SS-ers waren, dat wij onze schamela hap (vr...) eten deelden met de bevolking, dat onze hospikken de kampong in gingen om de bevolking te helpen etc. etc. etc. Ik zou nog wel verder door kunnen gaan. Nadat een ieder weer het discussie-stof had weggespoeld en voorzien was van de nodige broodjes kwam onder muzikale klanken en wat achachter geschuivel (dans) de bingo in zicht. Natuurlijk werd die weer met de nodige élan en jolijt gespeeld, de Lief & Leed pot werd deze reis goed bedacht, het werd hoog tijd. Tussen het dansen en de muziek door werden de loten voor de loterijen ver-

kocht, met als uiteindelijk resultaat een paar zeer verheugde winnaars, waaronder ons Indonesisch prinsesje, dat een paar leuke prijzen mee kan nemen naar Semarang. Het einde kwam weer in zicht en de voorzitter kon het officiële gedeelte afsluiten met dank voor de bijdrage aan en de aanwezigheid op deze bijeenkomst, voor allen wel thuis! Toch weer een geslaagde en vooral positieve dag.

SELAMAT DJALAN!!!

Frits Frantzen

Friesland

Secr. Drostlaan 68,
8303 EE Emmeloord,
Tel. 05270-16717.

Helaas stond er in Sobat 41 geen berichtje van Friesland. De reden daarvan was simpel, er was op dat moment geen nieuws te melden.

Ondertussen hebben we op 8 juni het seizoen afgesloten met een gezellige bijeenkomst op de Vliegbasis Leeuwarden. Het was mudvol, maar heel gezellig. Zo'n 360 personen konden we verwelkomen. We hebben genoten van de verhalen van Johan Veenstra in het Stellingwerfs dialect. Helaas kon de aangekondigde demonstratie met de SAR helicopters wegens verplichtingen elders geen doorgang vinden. De demonstratie met de bewakingshonden kon, zij het met moeite vanwege het zeer slechte weer, tenslotte toch nog doorgang vinden.

Het personeel van de basis verdient onze dank voor het werk dat ze hadden voor de bereiding van de goed verzorgde lunch. Deze was, zoals we gewend zijn, voortreffelijk verzorgd. De directeur van de Sighting Dienstverloening Veteranen, mevrouw Zuydweg, die samen met de heer Vink op deze bijeenkomst aanwezig was, vertelde dat er in de Tweede Kamer stemmen opgegaan zijn om de Indië veteranen alsnog een (kleine) vergoeding te verstrekken. Dat zou dan nog vóór de vakantieperiode besloten moeten worden.

In dit geval: eerst zien en dan geloven, maar rijk zullen we er wel niet van worden.

Het programma voor het komende seizoen.

Onder voorbehoud ziet het program-

ma voor het komende seizoen er als volgt uit:

31 augustus 1995: Herdenking in het Rengerspark te Leeuwarden.

7 september 1995: Herdenking bij het monument te Roermond.

21 september 1995: Dagreis per bus, o.a. Hoge Veluwe en de Grebbeberg (zie hieronder).

3 oktober 1995: Regionale bijeenkomst in Cultureel centrum "De Klameare" te Workum.

16 november 1995: Regionale bijeenkomst in zaal "Boekema", Frieslandhal te Leeuwarden.

9 januari 1996: Regionale bijeenkomst in "Bowling Noord-Friesland" te Oostrum.

6 februari 1996: Regionale bijeenkomst in Kerkcentrum "Het Nije Huys" te Heerenveen.

12 april 1996: Ledenvergadering en gezellige bijeenkomst op de Vlieg-basis te Leeuwarden.

Alle regionale bijeenkomsten beginnen om 14.00 uur.

Zoals gewoonlijk krijgen alleen de leden, die in een bepaalde regio wonen, bericht van de bijeenkomst in hun regio. Maar zoals u weet zijn alle leden op elke bijeenkomst van harte welkom! Vanzelfsprekend krijgen alle leden bericht van de jaarvergadering, welke in april zal worden gehouden. Wij streven er naar om in alle vier regio's hetzelfde programma te brengen.

BUSREIS

Op 21 september is er een busreis gepland naar de Hoge Veluwe en de Grebbeberg. Liefhebbers voor deze dagtocht kunnen inlichtingen krijgen bij Ype Terpstra, Tel. 05157-2179. De prijs, inclusief diner, ligt rond de f 55,- per persoon.

BERICHTGEVING

Het komt helaas nogal eens voor dat wij geen bericht ontvangen bij overlijden van een lid. Daarom een verzoek aan de nabestaanden om dat te willen doorgeven aan de secretaris. Ook adreswijzigingen worden nogal eens vergeten, waardoor het vaak moeilijk is om het nieuwe adres te achterhalen. Ook als de adressering niet juist is, willen we dat graag weten. Voor al deze zaken is de secretaris de juiste man.

BESTUUR

Tot slot, op verzoek van enkele leden, nog eens de telefoonnummers van de bestuursleden:

Voorzitter : K. Swart 05188-1236

Plv.v. voorzitter : J.N. Blom 05142-2107

Secretaris : H.J. Leeman 05270-16717

2e secretaris : Y. Terpstra 05157-2179

Penningmeester : S. Jongstra 058-

120214

2e penningmeester : A. Holwerda 058-133624

Lid : I. de Jong 05126-1929.

U allen een goede, maar vooral gezonde zomer toegewenst.

Henk Leeman

Noord-Brabant Oost

Secr. J. van der Ham,

De Kraan 60, 5056 EC Berkel-Entschot,
Tel. 013-333899.

EXCURSIE KAMP VUGHT

Als u dit leest, heeft de excursie naar het Monument KAMP VUGHT inmiddels plaatsgevonden.

Indien u alsnog interesse daarvoor hebt, kunt u zich bij uw secretaris opgeven; de tweede bezoeken zal dan nader worden bekendgemaakt.

EXCURSIE VLEGBASIS VOLKEL

Deze zal eerst in het voorjaar 1996 kunnen plaatsvinden; dit in verband met de aflossing naar voormalig Joegoslavië.

Degenen die zich daarvoor hebben opgegeven ontvangen tegen die tijd een brief met mededelingen daarover.

BIJENKOMST BOXTEL

Inmiddels heeft op 27 juli j.l. een bijeenkomst plaatsgevonden in Café Marktsicht in Boxtel. Alle adressen in die regio hebben daarvoor een schriftelijke uitnodiging ontvangen. Van de afloop van deze middag kan eerst in het oktobernummer van Sobat verslag worden gedaan.

BIJENKOMST OIRSCHOT

Op 21 september a.s. vindt er een bijeenkomst plaats in het Protestants Militair Tehuis te Oirschot; voor deze bijeenkomst, die duurt van 14.00 uur tot 16.30 uur zal aan de leden geen uitnodiging worden gestuurd; deze brief zal alleen aan de niet-leden in de regio Eindhoven worden verzonden.

Indien noodzakelijk zal deze bijeenkomst worden herhaald op 25 september a.s.

Wij zullen deze berichten zoveel mogelijk verspreiden via de pers, radio en kabelkrant.

KRANSLEGGING

Op 15 augustus a.s. zal bij het monument in Oss een kranslegging plaatsvinden; dit ter nagedachtenis aan de in het voormalig N.O.-Indië omgekomen militairen.

Op diezelfde dag zal, eveneens op kosten van de Gemeente Oss, een kranslegging plaatsvinden op de Erevelden in Indonesië, waar deze gesneuvelden liggen begraven; voor 2 van hen, waarvan geen graf bekend is, zal een krans worden gelegd bij het Graf van de Onbekende Soldaat. De VOMI is de gemeente Oss zeer erkentelijk voor deze geste en stelt het bijzonder op prijs dat op deze wijze van erkenning van ons werk aldaar wordt blijk gegeven.

HUWELIJKSFEEST

Zoals dat wel bij alle VOMI-verenigingen het geval zal zijn zit ook onze vereniging volop in de 40-jarige huwelijksfeesten en het is ons als vereniging ondoenlijk om op alle uitnodigingen in te gaan, laat staan om een geschenk aan te bieden; dit zou onze vereniging op de rand van het faillissement brengen.

Voor deze 40-jarige bruiloft heeft uw bestuur echter graag een uitzondering gemaakt en wel het huwelijksfeest van het echtpaar Swinkels. Zoals velen bekend is Jan Swinkels een VOMI-propagandist van het eerste uur en vele oudgedienden binnen de VOMI zullen hem zeker kennen als een rustig, maar standvastig bestuurslid van de VOMI, die zijn sporen in Noord-Brabant ruimschoots heeft verdiend.

Het voltallig bestuur heeft op die dag zijn gelukwensen aan Jan en zijn echtgenote mogen aanbieden, onder overhandiging van een passend geschenk en het bestuur spreekt de hoop uit nog vele jaren van de kwaliteiten en de gastvrijheid van beiden te mogen genieten.

J. van der Ham

Noord-Brabant West

2e secr. Mevr. M.C.A. Looyen-van Heusel, Cameedijk 1,
4706 EG Roosendaal,
Tel. 01650-60546.

BIJENKOMST IN ROOSENDAAL

Op 23 mei waren onze Sobats weer in groten getale naar het buurthuis "de Wieken" gekomen om te luisteren

naar Sjoerd Lapré, die met zijn vrouw Peggy naar Roosendaal was gekomen om ons toe te spreken. Als altijd deed hij dat met verve en zijn aandachtig gehoor was zo muisstil, dat je een speld kon horen vallen. De heer Lapré sprak gedurende een uur en beantwoordde vervolgens de vragen die hem gesteld werden.

Daarna was er nog een gezellig samenzijn en een loterij om de nodige centjes te vergaren voor onze kas. Ik denk dat wij het allen eens zijn, het was een zeer geslaagde bijeenkomst.

EXCURSIE NAAR GROESBEEK

Op 14 juni gingen wij met een bus naar het bevrijdingsmuseum in Groesbeek. Het weer zat tegen, het regende de hele dag.

Gelukkig is dit museum een binnengebeuren, daarom hadden wij er niet zoveel last van. Behalve als we naar het restaurant wilden, dat lag n.l. nogal een eindje weg.

Erger was dat men daar niet gerekend had op zoveel eters, ofschoon de eigenaar telefonisch door ons op de hoogte was gesteld. Er was te weinig bediening en daarom duurde alles veel te lang.

Het museum daarentegen was een bezoek ruimschoots waard. Alles is zeer overzichtelijk opgesteld en de uitleg is ruim voldoende. Moe, maar voldaan, kwamen we 's avonds weer thuis, na onderweg nog een restaurant te hebben bezocht.

NOGMAALS ONS PROGRAMMA IN HET NAJAAR

1. dinsdag 29 augustus in de Raayberg te Bergen op Zoom met dhr. Lentz als spreker.
 2. woensdag 20 september in zaal Doornbos te Breda met een gezellige middag.
 3. dinsdag 17 oktober in zaal Aarts te Zevenbergen met een gezellige middag.
 4. dinsdag 14 november in de Wieken te Roosendaal met een film.
- Noteer deze data alvast in uw agenda.

IN MEMORIAM

In de eerste helft van ons verenigingsjaar 1995 hebben we afscheid moeten nemen van een 7-tal van onze sobats en wel met name genoemd: A. Laeninga uit Zevenbergen; J. Nagzaam uit Fijnaart; N. Wisse uit Roosendaal; H. Kok uit Bergen op Zoom;

H. Lensveld uit Hooge Zwaluwe;

F. de Wilde uit Putte;

P. Krens uit Etten-Leur.

Mogen wij aan de nabestaanden de menselijke troost en sterkte toewensen met de verwerking van dit verlies. Laten wij hen niet vergeten.

DANKBETUIGING

Zeer geacht bestuur,

Ik stel er bijzonder veel prijs op om u en uw vereniging hartelijk dank te zeggen voor de geweldige morele steun die ik - en mijn kinderen - van uw leden heb mogen ontvangen bij het toch nog zo plotselinge overlijden van mijn man Piet.

Het was indrukwekkend zoals zijn oude dienstkameraden hem begeleidden op z'n laatste gang en de VOMI-vlag die de kist bedekte.

De "Indiëtijd" is voor mijn man een periode in zijn leven geweest die nog steeds veel emoties oproept bij hem als er weer eens zo negatief over ons leger in Indonesië gesproken werd. Zeker weet ik dat hij daar erg onder geleden heeft, ook nog tijdens zijn ongeneeslijke ziekte.

Voor hem is het lijden nu voorbij.

Nogmaals mijn welgemeende dank en ik hoop dat uw vereniging voor vele oud-Indiëgangers nog een grote steun mag zijn.

Tonny Krens-Roovers,
Bisschopsmolenstr. 145,
4876 AK Etten-Leur

Noord-Holland

Secr. E. Peereboom,
K. Klinkenbergstraat, 33,
1061 AH Amsterdam,
Tel. 020-6148804.

Bestuur VOMI Noord-Holland.
Voorzitter : N. Kuyt, Snuiverstr. 91,
1561 HC Krammenie.
Tel. 075-283900.

2e voorz. : J. Kuiper, Marne 84, 1186 PE
Amstelveen.

Tel. 020-6410227.
Secretaris : E. Peereboom, K.
Klinkenbergstr. 33,
1061 AH Amsterdam. Tel. 020-6148804.

2e secr. : W. v. Lith, Punter 96, 1186 RG
Amstelveen.

Tel. 020-6434410.
Peningmeester: Han J. Harmsen,
Egelantierlaan 26,
2015 KJ Haarlem. Tel. 023-240010.

2e penningm. : L. Kanssen, Jan van
Scorelkade 32,

1817 EV Alkmaar. Tel. 072-110828.

Lid : A. Dijkhuizen, Warmenhoven-
straat 81, 1972 EC IJmuiden.
Tel. 02550-18275.

Lid : A. Rimini, Pretoriusstr. 75,
1092 GC Amsterdam. Tel. 020-6654370.

BIJEENKOMST KOOG A.D. ZAAAN OP 30 MAART 1995

Ca. 30 sobats waren aanwezig. In de gedachtenwisseling kwam vooral naar voren de onrechtelijkheid van de 5-jaars termijn voor de éénmalige uitkering. Om 12.45 ging het gezelschap aan de lunch. De middag werd gevuld met muziek en een loterij. Nadat de opbrengst van de loterij en de verkoop van attributen was geteld, sloot de voorzitter om 16.00 uur de bijeenkomst, die werd gekenmerkt door een hartelijke sfeer.

BIJEENKOMST TE SCHAGEN OP 14 JUNI 1995

33 Sobats, waarvan 18 met hun partner, waren aanwezig. Na het gebruikelijke vragenuurtje gingen we aan het aperitief en de lunch. Na de lunch werd de film van het Mitrailleur bataljon getoond, waarvoor veel waardering was. Na de film vond de gebruikelijke verloting plaats. Om ca. 16.00 uur sloot de voorzitter de bijeenkomst.

JAARVERGADERING 1995

Op woensdag 3 mei hield VOMI Noord-Holland haar jaarvergadering in de Marinekazerne te Amsterdam. 128 leden waren aanwezig. Het huishoudelijk deel werd in een vlot tempo afgewerkt, inclusief de bestuursverkiezing. Na de lunch, die door de Marine op voortreffelijke wijze werd vervuld, was er een ruime gelegenheid voor ontspannen samenzijn, inclusief de verloting die onze kas versterkte.

E. Peereboom

Overijssel

Secr. Almeloseweg 80,
7671 RG Vriezenveen.
Tel. 0546-561346.

EXCURSIE VLEGEBASIS TWENTHE

Op 16 mei is er weer een excursie gehouden op de vliegbasis Twenthe. Evenals de voorgaande is ook deze middag weer bijzonder geslaagd. Met veel belangstelling werd kennis genomen van het gebodene in de tradi-

tiekamer. De bezichtiging en de uitleg in de onderhoudshangar werden erg op prijs gesteld. De rijsttafel, waarmee de middag werd afgesloten, was traditiegetrouw voortreffelijk.

GEZELLIGE MIDDAG IN OMMEN

In Sobat nr. 41 is melding gemaakt van het afgelasten van de gezellige middag in Ommen. Kennelijk was de gekozen datum wegens de vele herdenkingen, bevrijdingsfeesten en het verblijf van vele buitenlandse bevrijders, ongeschikt.

Deze gezellige middag is nu vastgesteld op 17 oktober a.s., eveneens in Grand Bellevue te Ommen. O.a. zal daar dan het orkest "Abraham gezien" uit Deventer optreden. Noteert u de datum alvast! Er komt nader bericht.

L. Jaspers Fatjer

Rivierenland/Oost Gelderland

Secr. R.W. Gosselink,
Kronenburgsingel 785,
6831 GP Arnhem.
Tel. 085-233328.

In de zalen van het Sterrenbos te Wijchen werd op 16 april (1e Paasdag) de van 't Hof tentoonstelling gehouden.

Oude en jonge militairen, oude en jonge burgers, alles was aanwezig. De belangstelling overtrof ieders verwachting. De fotoafdeling, door J. van 't Hof op stapel gezet, en de foto's door de VOMI Schutters uit Wijchen aangedragen, had zoveel bekijks, dat je af en toe op je beurt moest wachten.

Hier kwamen de vragen. Hadden jullie ook al kapotte bruggen? Was er echt zoveel honger? Waar was jullie keuken? Die verpleger was dat een dokter? enz. De Indische spullen bezitters hadden steeds mensen voor de stand. En de hobbymarkt had over belangstelling niet te klagen. Ook de filmdienst van Aurora, die de hele dag films over Indië draaide, was goed bezet.

Dat er ook weer een VOMI-stand was behoeft geen betoog. Hier werd van alles, maar dan ook van alles gevraagd. Mijn Opa is in Indië gesneveld, zou zijn graf nog bestaan? Een soldaat uit Joegoslavië: Hoe deden

jullie dat? Wij werden vanuit de lucht bevoorrad.

De sociaal commissaris kreeg vragen over herkeuring, veteranenpas, en Gewonden Insigne en zo meer. Verheugend was wel dat er 8 nieuwe leden werden geboekt.

Om met zoveel verschillende mensen en leeftijden over hetzelfde te kunnen praten, ja dat geeft voldoening.

Al met al een dag om nooit te vergeten en zeker voor herhaling vatbaar. De organisatie was in handen van Dorus van den Broek.

Verslag Gerrit Saetekouw

OVERLIJDEN JAN GEERTS

Zie elders in deze sobat.

CONTACTMIDDAG NIJMEGEN

Op 19 september a.s. houden we voor onze leden uit Nijmegen en omgeving een contact/filmmiddag in zaal Brouwershofke, Haterseweg 755.

Als gebruikelijk zijn onze leden met partner vanaf half twee 's middags welkom en starten we om 2 uur. In de pauze proberen we weer wat mensen gelukkig te maken met een loterij, terwijl we rond vijf uur weer huiswaarts keren. We rekenen op een volle zaal.

RECTIFICATIE

In ons artikel "De urn met Indische aarde..." op blz. 20 in Sobat van juni j.l. heeft het zetduiveltje een paar keer hinderlijk toegeslagen.

Zo is op de 8e/9e regel gedrukt: "herdenking op 4 a.s." De aandachtige lezer, en als het goed is zijn dat al onze leden, zal begrepen hebben dat hier 4 mei wordt bedoeld.

En op blz. 21 in dit artikel in de eerste kolom even onder het midden staan 3 jaartallen. De zetter van dit artikel is ongetwijfeld niet sterk in jaartallen en zeker niet als het onze geschiedenis betreft. Want dan had hij niet 1949-1950-1958 gezet, maar 1945-1950-1958. Maar ja, velen proberen die periode tussen 1945 en 1950 te verdonkeremanen.

En dan duivel nr. 3 in het midden van kolom 2. Hoe kan men in vredesnaam een "commissie" koppelen aan P.P., dat moet natuurlijk commotie zijn. Maar goed dat we van dit stuk nog een kopie hadden liggen, anders zouden we aan onszelf gaan twijfelen en dan wordt het oppassen geblazen. Waarvan akte.

Th.J. Koning

Utrecht

Secr. A.J.B. Martens,
Chico Mendesstraat 67,
3573 AW Utrecht,
Tel. 030-716895.

Onze bijeenkomst van 22 april ligt alweer in het verleden, maar toch de moeite waard om er even op terug te komen. De Korporaalskantine van de Kromhoutkazerne was om 13.00 uur al vol gelopen en zat iedereen aan een kopje koffie met wat lekkers er bij. Het is er goed toeven in de gastvrije Kromhout. De voorzitter opende de bijeenkomst met eerst een paar sobats te gedenken die ons ontvallen zijn: J. Horbach, N. v.d. Burg, Vereijken en J. Smits. Na een ogenblikke stilte werd de Hr. van Haalen van het Algemeen Bestuur met echtgenote welkom geheten. Onze sobat dr. Slijsters hield een gezondheidspraatje maar het bleek al heel gauw dat we er zelf het meeste aan moesten doen. Maar het is toch van belang hoe, en voor die raadgevingen zijn we hem dankbaar. Hij vertelde ook over zijn Indië-periode en hoe hij daarna in Holland zijn artsdiploma gehaald heeft. Ook de hr. van Haalen kwam nog even aan het woord met de laatste ontwikkelingen van de VOMI. Zo werd de middag voort gezet met een hapje en een drankje en een gezellig stukje Hammondorgelmuziek. Ook de verloting had goede aftrek en zo leefden we naar de rijsttafel toe. Prima verzorgd en onze dank aan alle medewerkers van de Kromhoutkazerne. We zijn al weer bezig voor de volgende reünie en de datum is vastgezet op 22 oktober 1995. Maar eerst komt de jaarvergadering nog aan de orde en die zal waarschijnlijk op 15 september plaats hebben in het P.M.T.-gebouw bij de vliegbasis Soesterberg. De uitnodiging hiervoor wordt u nog toegezonden. Wellicht zullen wij elkaar nog ontmoeten in Roermond op 7 september a.s.

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. J.J.C. Stramrood,
Binnenhof 36,
6715 DP Ede.
Tel. 08380-38160.

Het is weer voorbij! Weken van voorbereiding zijn vooraf gegaan om onze

bevrijders te ontvangen. De dagen van ontvangst van de Liberators, de herdenkingen, de optochten, de toespraken en de emoties waren een happening, die nog lang zal voortleven in de harten van hen, die hier na 50 jaar weer terugkwamen en van de Nederlanders die hen onderdak verschaffen en zij die getuigen waren van velelei evenementen. Nederland was weer eens eensgezind en iedereen praatte weer met iedereen, doch nu het feest voorbij is gaan we weer verder, er is weer verschil en de eenheid van ons volk is weer ver te zoeken, tegelijk met het vertrek van de laatste bevrijder. Ondergetekende heeft vele plaatsen bezocht (had ook een Canadees in huis) en heeft ook gesproken met velen van hen die hier in Ede hun oorlogsverleden hebben liggen. Ik zie ze marcheren, hun jas vol met onderscheidingen. Zeer welverdiend. Zij kwamen om vrede te brengen. Ik heb veel respect voor hen en ben ook zeer dankbaar wat zij voor ons land hebben betekend. En op hun beurt, zij waren vol dankbaarheid en emotioneel geladen over hun ontvangst in Nederland.

Hoe een Canadian Veteran in zijn eigen land wordt behandeld! Uit hun gesprekken met ons bleek dat zij op vele fronten nog steeds geëerd worden en dat uit zich in vele voordelen op verschillende terreinen, ook van regeringswege!

Terug in eigen land. Joegoelavië! Een verschrikkelijke situatie. De o.a. Nederlandse militairen zijn in dat land om humanitaire redenen. Ook een vorm van EM. Om orde en vrede en hulp aan de bevolking te brengen. Het is niet zo ongevaarlijk als het leek in het begin. Zij kunnen hun taak haast niet meer volbrengen. Men is er zich angstig van bewust dat er wellicht doden kunnen vallen. Men doet er alles aan om dat te verhinderen. Zou deze vorm van een EM ook tot een mislukking gedoemd zijn? Als de Nederlandse blauwhelmen terugkeren worden zij met veel eerbetoen en vertoon van dankbaarheid ontvangen voor hetgeen zij verricht hebben. Volkomen terecht! Het is niet niks om in een vijandig land je taak te volbrengen. Een goed onthaal is dan ook op zijn plaats.

En wij ..., wie zijn wij??? Nederlandse militairen, die in 1945 tot 1962 (lange of kortere tijd) hun dienstdag in Nederlands-Indië doorbrachten. Nederlandse Veteranen!! Dezelfde er-

varingen in oorlogsgebieden. Wij als EM-ers en ook andere legereenheden wilden Orde en Vrede brengen. Wij hebben ons uiterste best gedaan, soms in niet voor te stellen omstandigheden. Ik dacht, toen ik tijdens de bevrijdingsdagen tussen de Canadese Veteranen liep, vol met medailles: Wie zijn wij als Veteranen??? Velen lopen rond met lidtekens op hun lichaam en/of ziel. We zijn herkenbaar aan het Orde en Vrede speldje op de jas. Geen hele rij, maar een klein speldje waarvan niemand vraagt: Waar is dat van?? Alleen zij die het dragen weten van elkaar, dat is een sobat en hij weet wat ik weet! Voor ons geen grote herdenkingsfeesten na 50 jaar. Voor ons in 1949 een minder glorieuse aftocht, maar wel met achterlating van meer dan 5000 doden. Wij waren toch ook uitgezonden om humanitaire redenen en om een onderdrukt volk een beetje welvaart te brengen? Het is niet allemaal onder woorden te brengen, maar ik heb (en velen met mij, denk ik) tijdens de bevrijdingsdagen een raar gevoel gehad en een zekere mate van neerslachtigheid om in Nederland een Indië-veteraan te zijn.

Tijdens de dodenherdenking in Ede op 4 mei j.l. werden er na de toespraak van de burgemeester kransen gelegd bij het mausoleum door verschillende groeperingen. Vanaf militair, BS en veel meer organisaties, die mij niet bekend waren, tot de padvinderij toe. Omdat er ook een zaai staat met namen van tijdens de tweede wereldoorlog en in Indonesië gesneuvelde militairen werd ook daar een krans gelegd.

Het is nu bewezen dat het in Nederland ook anders kan gezien de geallieerde veteranen die in ons land waren en geëerd werden voor hun offer voor de bevrijding van Nederland.

Henny W, van de Bospoort
Bestuurslid VOMI "De Veluwe"

Zeeland

Secr. J. Kloet, Veldzichtweg 4,
4456 RN Lewedorp. Tel. 01196-12391.

Onze rondreis Indonesië, bezoek Sumatra, Java en Bali van 30 dagen zit er weer op. 11 juni zijn we geland op Schiphol en we proberen het normale leven, na deze toch voor velen heroïsche reis, weer op te pakken zo-

als we het voorheen gewend waren. Voor ons was het toch een drukke reis. De aan ons zelf opgegeven opdracht, het bezoeken van alle Erevelden (zie onder) hebben we volbracht.

ONDERSCHIEDINGEN

Op een strakke lijn stonden 14 juni, met de handen gekruist op de rug (de rechter in de linker) alsof ze nog dagelijks op appel moeten verschijnen, de veteranen klaar om hun onderscheiding in ontvangst te nemen. Generaal Coopsmans van de 7 Dec. Div. mocht de onderscheidingen opspleten in de longroom van de Marine Kazerne te Vlissingen. Trots met de borst vooruit stonden de veteranen in het gelid. De heren A. Kooger te Vlissingen, C.I. de Meij te Middelburg en A.L.A. Verstraete te Axel. Zij kregen het M.O.K. opgespleet. Voor Verstraete was er tevens het Draaginsigne Gewonden. De heren Th. van Dijk te Goedereede en M. Klippel te Tholen ontvingen het Nieuw-Guinea herinneringskruis.

Op 23 augustus, 13.00 uur, worden de deelnemers Reis Indonesië uitgenodigd in de "Spinne" te Goes, voor foto- en videomiddag. Bureis Roermond, 7 september, nationale Dodenherdenking, voor alle leden. Deze is evenals voorgaande jaren, zie convocatie.

INDONESIE-REIS V.O.M.I. ZEELAND

V.O.M.I. Zeeland heeft een rondreis door Indonesië (Sumatra, Java en Bali) gemaakt, 37 personen namen deel aan deze vakantie(reis?). Voor sommigen de vakantie van hun leven met ook droeve herinneringen. Deze periode is aan afsluiting toe, een nieuwe generatie heeft zich allang aangemeld, met commentaar en ook eerbewijs. Wat is dan toch de drijfveer om weer terug te willen? Volgens velen, die van 1946 tot en met 1951 in voormalig Ned.-Indië zaten, gaat het om het herbeleven van het gevoel van saamhorigheid dat de mannen in hun dienstdag hadden. Het is toch een heroïsch avontuur dat we onder elkaar weer willen beleven. Maar dan zonder strakte militaire discipline, maar uiteraard wel met een fatsoenlijke airconditioning, een koelkast maar bovenal een echt bed. Het is onze leeftijd, "Hoe ouder je wordt, hoe meer we het verleden romantiseren".

V.O.M.I. Zeeland heeft tevens ter afsluiting van de aan ons zelf gegeven opdracht, het bezoeken van alle Erevelden in Indonesië, volbracht. Na de kranslegging bij het hoofdmonument van elk Ereveld, zocht een ieder graven van gesneuvelde kameraden op en ook hier werd de eer betoond, die ze verdienden.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J. Ausma,
Liszstaat, 117,
2551 TC Den Haag.
Tel. 070-3976413.

ONTHULLING

Op 4 mei j.l. zijn op ons initiatief twee monumenten ter nagedachtenis aan

onze gesneuvelden uit Rijswijk en Rijnsburg onthuld. Nabestaanden, delegaties uit ons bestuur en vele leden waren bij de plechtigheden aanwezig. Langs deze weg willen wij nogmaals onze dank uitspreken aan de betrokken gemeenten voor de grote medewerking die wij hebben mogen ondervinden bij de realisering van deze gedenktekens.

Een aantal gemeenten in ons gebied kan daar nog veel van leren. Het is soms een lange moelzame ambtelijke weg die wij moeten gaan en wij stuiten daarbij soms op onwil of onbegrip. In de afgelopen periode hebben wij ook weer onze Algemene Vergadering gehouden. Ook is er een vergadering geweest met onze regiovertegenwoordigers, waarin het winterprogramma is besproken en ons tienjarig bestaan in 1996.

"Onthulling plaque voor onze gesneuvelden aan het monument in de gemeente Rijswijk ZH" 4 mei 1995.

SAMENVATTING VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 16 MEI 1995

Na een welkomstwoord opent de voorzitter om 14.00 uur de vergadering.

Verslag Algemene Ledenvergadering 7 juni 1994

Wardt goedgekeurd.

Jaarverslag 1994

Iedereen gaat akkoord met het jaarverslag.

Verslag kascontrole-commissie

Het verslag wordt voorgelezen en niemand stelt daarover vragen.

Vaststelling financieel verslag 1994 van de penningmeester

Er wordt een vraag gesteld over de post "Reis- en Verblijfkosten". De penningmeester antwoordt hierop dat er geen verblijfkosten zijn betaald, het betreffen uitsluitend reiskosten. De penningmeester merkt op dat hij uit kostenoverwegingen, en mailing kost ong. f 600,-, geen voorstander is om de leden persoonlijk uit te nodigen voor een activiteit als in de "Sobat" en de overige media aandacht wordt geschonken aan een activiteit. De voorzitter vraagt in deze een uitspraak van de vergadering over dit bestuursbeleid. De vergadering gaat unaniem akkoord met dit bestuursbeleid.

Besloten wordt f 1.300,- van het voordelig saldo 1994 over te boeken naar de reserve voor het tweede lustrum.

Vaststelling begroting 1995

De vergadering gaat akkoord met de voorgedragen begroting 1995.

Benoeming leden kascontrole-commissie

De heer Cebol is aan de beurt om af te treden. De heer Rietkerken blijft nog één jaar lid.

Voorgesteld wordt het reservelid heer Rots te benoemen tot lid. De heer Hofman stelt zich kandidaat als reservelid.

De twee heren worden door de vergadering in deze functies gekozen.

Bestuursverkiezing

De voorzitter en de vice-voorzitter zijn aan de beurt om af te treden. De voorzitter stelt zich herkiesbaar en wordt bij acclamatie herkiesbaar.

De vice-voorzitter stelt zich in verband met andere drukke werkzaamheden niet meer herkiesbaar.

De heren Mensink en de Jong hebben zich kandidaat gesteld en worden gekozen.

De voorzitter deelt mede dat de functies in het bestuur in een volgende

bestuursvergadering warden verdeeld.

De Sociaal Commissaris doet mededelingen over zijn werken in onze vereniging. Hij doet een dringend beroep op de aanwezigen om, als zij merken dat een sobat in de problemen zit, hem dat te berichten.

Er komen vanuit de vergadering niet veel suggesties voor het 10-jarig bestaan en voor invulling van bijeenkomsten.

Wel komt tot uitdrukking dat men de filmvoorstellingen wil beperken tot voor de pauze. Het bestuur zal in samenwerking met de regiovertegenwoordigers een activiteitenprogramma samenstellen dat in het blad "Sobat" zal worden geplaatst onder Verenigingsnieuws.

Door de voorzitter worden suggesties gevraagd en zo ja, om deze dan kenbaar te maken aan onze secretaris. Na de rondvraag, waar weinig gebruik van wordt gemaakt, sluit de voorzitter om 15.00 uur deze geanimeerde vergadering.

REGIOBIJEENKOMSTEN

Tijdens de vergadering met de regiovertegenwoordigers is het volgende voorlopige programma vastgesteld. Lees voor de definitieve datum "Verenigingsnieuws" in komende Sobats.

Regio 1. Katwijk, Voorhout, eind januari 1996;

Regio 2. De Veenen, 27 maart 1996;

Regio 3. Leiden, 14 september 1995, stadswandeling in Leiden;

Regio 4. Den Haag, eind april 1996;

Regio 5. Westland, november 1995;

Regio 6. Delft, maart 1996;

Regio 7/8. Pijnacker, in oktober 1995.

Noteert u de nu al bekend zijnde data in uw agenda en let voor de ontbrekende data op de mededelingen in de Sobat en in de regionale pers.

Het bestuur en/of de regiovertegenwoordigers ontvangen graag suggesties voor de invulling van het programma.

VERANTWOORDING BESTUUR

Tijdens en na de onthulling van de plaquette aan het monument te Rijswijk werd het bestuur het volgende verwijt gedaan. Waarom hebben de oud-Indiëgangers, wonende te Rijswijk, geen persoonlijke uitnodiging ontvangen en waarom moesten zij de onthulling uit de courant vernemen. Daarvoor is een simpele reden. Wij en de Gemeente weten niet, ondanks ge-

bruik van allerlei computer materiaal, welke Rijswijkers en voormalige Rijswijkers, naar Indië zijn uitgezonden geweest.

Onze leden konden het weten omdat van de onthulling melding was gemaakt in de Sobat met de uitnodiging om daarbij aanwezig te zijn.

Steeds wordt er door het bestuur op aangedrongen om ons verenigingsnieuws goed te lezen. Iedere mailing naar de leden kost de verenigingskas ongeveer f 600,-. Wij vinden dat we dat geld beter kunnen gebruiken, tenzij de leden anders wensen, maar dan zal de contributie omhoog moeten.

Voor wat betreft de niet-leden kunnen wij er ons makkelijk van afmaken met de uitspraak "dan had men maar lid moeten worden". We hebben dat niet gedaan en getracht deze Sobats toch te bereiken door plaatsing van een artikel in twee veel gelezen bladen in Rijswijk, een annonce op kabelkrant en een interview op de lokale radio, waarin een ieder, in het bijzonder onze Sobats, werden uitgenodigd bij de onthulling aanwezig te zijn. Vervolgens heeft de gemeente Rijswijk in diverse media in haar rubriek over de 4 mei herdenking, melding gemaakt van de onthulling. De bewandelde weg blijkt toch een goede geweest te zijn want anders waren er niet zoveel aanwezig geweest.

Men kwam daar voor onze gesneuvelde Rijswijkse Sobats.

Het bestuur is dan ook van mening dat zij en de gemeente juist hebben gehandeld.

W.G.L. Topée

Zuid-Holland Zuid

Secr. A.G. Geurink,

Oranjeaan 35,

3311 DH Dorrecht.

Tel. 078-130160.

REUNIE OIRSCHOT 8 JUNI 1995

Uit alle delen van het land kwamen VOMI-leden per bus, trein of eigen vervoer naar Oirschot om daar in de "Generaal-Majoor De Ruijter van Steveninckkazerne" de excursie bij te wonen, die georganiseerd was op initiatief van ZUID-HOLLAND ZUID en vervolgens uitgewerkt met het Algemeen Bestuur van VOMI Nederland in het kader van het 10-jarig bestaan van de VOMI. Dit gebeurde om zoveel mogelijk VOMI-leden, ongeacht van welke af-

deling zij lid zijn, gebruik te laten maken om met elkaar een dag uit te gaan. Omdat Zuid-Holland Zuid reeds 2 keer in Oirschot geweest was en ook in de maand mei 1995 een excursie naar Vught/Veghel plaats had gevonden was er voor de excursie naar Oirschot sprake van "overcapaciteit". Om meer dan één reden werd besloten de reeds lang tevoren geplande datum en de ons geboden faciliteiten niet te laten vervallen en dus werd gekozen om de capaciteit van 400 deelnemers aan te vullen door inschakeling van alle VOMI-afdelingen.

Uit de reacties kan worden vastgesteld dat, ondanks enkele programma-onderdelen met een niet vlekkeloos verloop, het verloop van deze dag goed en geanimeerd was. Na de gebruikelijke ontvangst met koffie en traditionele cake volgde een inleidende toespraak door landelijk voorzitter J. Dijkema. Op het programma stonden de vertoning van een videoband van het 1e Mitrailleurbataljon - 7 Dec. Div., ons ter beschikking gesteld door sobat Geenen, vervolgens het nuttigen van een aperitief in de Brabantzaal, gevolgd door een aangeklede rijstmaaltijd die er, zoals altijd, grif in ging, aansluitend een bezoek aan het Museum van de Prinses Irene-Brigade en een static show getoond door het in Oirschot gelegerde onderdeel. De coördinatie binnen de kaserna liet het op dit punt afweten, in die zin, dat velen de plaats waar deze show gehouden zou worden, niet bereikten. Jammer, doch geen reden om de pret met elkaar voor de rest van de dag te drukken.

Omstreeks 16.00 uur was er nog een afscheidsdrankje alvorens aanstalten te maken voor de terugkeer naar huis. Onder de in totaal 400 deelnemers bevonden zich M.M. Bakker, res. Luitenant-Kolonel der Artillerie b.d., voorzitter van de Raad van Advies, H.A.M. Brouwers, Luitenant-Kolonel der Infanterie Staf Inspecteur, lid van de Raad van Advies, bestuursleden van nagenoeg alle VOMI-afdelingen in Nederland en last but not least J.W.J. in den Berken, oud-voorzitter en erelid, die in een korte speech dingen uit het VOMI-verleden memoreerde.

Onze welgemeende dank gaat uit naar de Commandant en personeel van de "Generaal-Majoor De Ruijter van Steveninckkazerne" voor de inzet om ons, 400 VOMI-aanhangers, een dag te bezorgen waar met tevredenheid op mag worden teruggekeken.

IN MEMORIAM WOUT MOOCK

Naast 6 sobats die wij eerbiedig herdenken, ontviel ons op 3 juni j.l. ook WOUT MOOCK. In de afgelopen 8 jaren hebben wij Wout leren waarderen als een trouw VOMI-lid, een goede vriend en kameraad die ons dikwijls hulp bood als het ging om de handen uit de mouwen te steken. Hij wilde geen bestuursfunctie, doch was altijd bereid aanwezig te zijn bij het landelijk versturen van de SOBAT, hetgeen plaats vond vanuit Voorschoten, bij het versturen van honderden uitnodigingen etc. Zo maakte hij, oopvallend en rustig zoals hij overkwam, toch deel uit van ons bestuur.

Vanaf omstreeks Pasen dit jaar heeft WOUT zijn strijd gestreden, hetgeen op 3 juni j.l. in een ongelijk gevoerd gevecht eindigde. Op 8 juni j.l. hebben we hem tijdens de gang naar zijn laatste rustplaats begeleid. Wij wensen zijn vrouw Stien en kinderen kracht toe om verder te gaan in de geest van de vele goede herinneringen die zij en ook wij aan hem zullen bewaren.

AGENDA ACTIVITEITEN 1995/1996

Het bestuur ZUID-HOLLAND ZUID heeft om organisatorische redenen gemeend een wijziging aan te brengen in het aantal contactbijeenkomsten in onze regio. Gekozen is voor 4 grotere bijeenkomsten in plaats van zo'n 8 kleinere. Getracht zal worden de invulling hiervan een iets grotere opzet te geven en momenteel wordt in het bestuur druk beraadslaagd omtrent de invulling hiervan. De data, waarop deze 4 bijeenkomsten zullen worden gehouden, zijn inmiddels vastgesteld en vastgelegd en zijn als volgt:

19 oktober 1995 -

Verzorgingstehuis Laurens,
Rotterdam/Ommoord,
Stclair LEWISPLAATS 22:

23 november 1995 -

Zalencentrum "De Til",
Giessenburg, Broestraat 1;

13 februari 1996 - Dansschool Jaap van der Graaf.

Riddkerk, Kievitsweg 107:

19 maart 1996 -

Gebouw "Maranatha",
Oud-Betjerland, Kerkstraat 57.

Voor alle bijeenkomsten geldt:

Zaal open 13.30 uur.

Aanvang 14.00 uur.

Verdeeld over de postcodes ontvangt u een schriftelijke uitnodiging om één van deze 4 bijeenkomsten bij te wonen.

H.C. Clasquin

Limburg

Sect. L.C. Zéguers, Ailbertuslaan 76,
6461 TC Kerkrade.
Tel.: 045-454013.

Het moment van de bloemlegging bij het monument tijdens de gehouden herdenkingsplechtigheid op 2 juni j.l. (Foto: mev. Nievelstein, Heerlen).

Op het moment dat wij dit artikelje voor de "Sobat" nr. 42 schrijven is het voorseizoen van 1995 alweer voorbij, zijn de vakanties hier in het Zuiden reeds begonnen en kunnen we met zijn allen weer even tot rust komen. Terugblikkend kunnen we stellen dat de gehouden activiteiten zeer naar wens verlopen zijn, niet alleen maar gemeten naar het aantal deelnemers, maar het heeft ons toch ook nog aardig wat nieuwe leden opgeleverd. Ook aan de in de Frederik Hendrik-kazerne gehouden reünie namen dit jaar weer meer sobats deel en mede dank zij de fantastische medewerking (waarvoor onze hartelijke dank) van de kazerne-commandant en al zijn medewerkers kunnen wij terugzien op een zeer geslachte reünie en het behoeft dan ook geen betoog dat ook voor het komende jaar een dergelijk evenement gepland wordt.

Vooruitkijkend zien we dat er in het naseizoen ook nog enkele activiteiten op het programma staan. Allereerst is daar de nationale herdenking op 7 september bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 te Roermond, waar ook wij, als bestuur, en naar wij hopen ook zeer vele leden bij aanwezig zullen zijn. Daarna volgt dan de excursie naar de AWAC's-vliegbasis in Teveren (in twee groepen, resp. op 14 september en op 5 oktober a.s.).

Tenslotte zijn er dan nog drie contactbijeenkomsten en wel op donderdag 28 september in het "Jeugdhuis Treebeek", Maanstraat 20 te Treebeek/Brunseum, op dinsdag 17 oktober in café-restaurant "t Kaar", Stationsstraat 126 in Beek en op dinsdag

24 oktober in het café-restaurant "t Groene Woud", Graafschap Hornelaan 32 te Weert. Helaas hebben wij echter ook afscheid moeten nemen van een drietal sobats die ons zijn ontvallen, te weten: H.J. Frederiksz uit Hoensbroek, L.C. Maas uit Horst en L.J. Reimerink uit Heerlen. Wij betuigen bij deze nogmaals ons medeleven aan de nabestaanden en spreken daarbij de hoop uit dat hun de kracht gegeven mag worden om dit zware verlies te dragen. Mogen deze sobats in vrede rusten.

Canada

Sect. D. Walinga,
12 Leacres Str.
BRAMALEA
Ontario, CANADA
L6S 3K6.
Tel. (905)-457-8782.

Onze tweede "VOMI"-CANADA Picnic is weer gehouden op woensdag 12 juli 1995, zoals vorig jaar, in Rockwood Conservation Park in Rockwood, Ontario.

Het weer was uitstekend en warm. We konden 220 mensen verwelkomen, waaronder ook Sobats uit Australië, Texas U.S.A. en Nederland, De

"Tobola" (Raffle...) is weer gehouden met 100 donaties van de groep en onze adverteerders en een ieder had een cadeau meegebracht. De "VOMI"-kas is uitstekend geholpen en daar is het bestuur altijd weer dankbaar voor.

Wij hebben onze 200e lid kunnen inschrijven, doch helaas niet kunnen verwelkomen aangezien Mr. Tom Vandenberg (Tom van den Berg) in Tweika, Britisch Columbia, dicht bij de grens van Alaska woont. Het bestuur heeft hem het "VOMI" demobili-

satiespeldje en VOMI borstembleem toegezonden als blijk van waardering. Ook onze 1e en 100e lid ontvingen een borstembleem. Onze spelleider Jacob Smit uit Elmira heeft vele Sobats beziggehouden met verschillende veldspelen, terwijl ook velen aan een wandeling door het park onder leiding van mev. Riet van Duyn deelnamen. Ook onze Reporter en Fotograaf, Sobat nr. 2, Wim van Duyn was weer aanwezig voor de "Nederlandse Courant" in Canada. De dames van ons bestuur en de dames van onze lokale afdelingsvertegenwoordigers hadden weer gezorgd voor koffie met iets lekkers erbij, dat altijd zeer gewaardeerd wordt.

Onze volgende "Algemene Ledenvergadering" is vastgesteld op woensdag 11 oktober 1995, aanvang 10.00 uur in Brampton. Meer nieuws in onze volgende "SURAT-KHABAR" in september.

Donald Walinga

OPEN BRIEF AAN ALLE SOBATS

Op onze laatste bestuursvergadering, waar ik vrijwel altijd aanwezig ben (omdat de Sociale Commissie altijd op de agenda staat), kwam een sterfgeval aan de orde. Onze secretaris had de rouwbrief gekregen en de graftak besteld en in de rouwkamer bezorgd. Toen bleek dat ons lid drie maanden in het ziekenhuis had gelegen. Wij wisten er niets van. Zijn vrouw vertelde toen de secretaris opgebeld te hebben en niemand thuis getroffen had. Later was het er niet meer van gekomen om te telefoneren. Andere secretarissen en collega Sociale Commissarissen zullen dit ook wel eens ervaren hebben, daarom deze brief.

Beste vrienden,
Wij hebben allemaal bij onze telefoon een adreslijst, soms een boekje, soms een mooie plastic automaat met kaarten, maar schrijf daar nu ook de bestuursleden van uw eigen V.O.M.I. vereniging in, én als u toch schrijft; ook de Reünie-commissie van uw eigen onderdeel uit Indië; dat zijn twee kringen waar u in zit, maar die geen enkel contact met elkaar hebben. Schrijf er bij wie er bericht moet heb-

ben bij ziekte of overlijden. Bijvoorbeeld: een rondje vóór de kantlijn. Boven het ene lijstje: "Op de enveloppe vermelden V.O.M.I.", op het andere lijstje uw eigen onderdeel: "de Kennemers" "Veluwe Haantjes", 4 Grenadiers, 3 Stoottroepen, A.A.T., Verbinding, enz. enz. Boven deze lijstjes kunt u schrijven: "Vrienden uit Indië van Pappa", die bericht moeten krijgen, of iets dergelijks, en laat dat ook even aan uw vrouw en/of uw kinderen zien. (Als u in het ziekenhuis komt, moet u ook uw predikant of pastoor even inlichten, anders weten die ook van niets! Het ziekenhuis geeft niemand iets door!) Begin vorig jaar, de tijd glipt als zand tussen onze vingers door, lagen er enkele leden van ons tegelijk in het ziekenhuis, die ook nog in Indië bij hetzelfde onderdeel waren, nl. 3 Grenadiers 1925 7 Dec. Div. Eén van hen, hartpatiënt stierf een week na zijn thuiskomst uit het ziekenhuis. De weduwe werd door de 3 andere opgevangen. (Een hartverwarmend initiatief van deze vrienden!) Zij was op onze halfjaarlijkse bijeenkomst en zij wil lid blijven. Onze weduwen horen er ook bij!!

Wij moeten proberen dat onze weduwen onze aandacht hebben en dat zij niet in een donker gat vallen. Vorige maand stierf er een lid van ons. In de rouwkamer stond het vaandel van de Stoottroepen achter het hoofdende van de kist. Op de begraafplaats stond naderhand een Vaandelwacht geraed toen de lijkauto aankwam. De kist werd door Sobats op de schouders gedragen. Het wagentje van buizen en fietswielen hoefde géén dienst te doen! Het leek een reünie van Stoottroepers hoorde ik naderhand. Ook deze weduwe wil lid blijven. Onze secretaris zal deze dames met hun "meisjesnaam" doorgeven aan de heer Nico den Hollander. De contributie 1995 was al in januari betaald. Het is fijn dat er steeds leden bijkomen, maar jonger dan 67 jaar (dus van 1928 of later) zijn er niet veel. Wij zijn allemaal Senioren - Oude Veteranen. Deze brief is meer praktisch dan leuk geworden. Misschien weet ik ook nog iets leuks te schrijven bij gelegenheid. Hartelijke groeten.

W.I. Scholten, Soc. Commissaris
Utrecht en 't Gooi

ORLOGSGRAVENSTICHTING
BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Het aantal bloemleggingen in het Verre Oosten nam opmerkelijk toe.

Bloemleggingen en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen. Een annonce over deze mogelijkheid werd geplaatst in een aantal uitgaven o.a. van oud-strijders en raaiuvereinigingen, in verband met het feit dat het 50 jaar geleden was dat ons Koninkrijk in de oorlog werd betrokken en de bevrijding 45 jaar geleden.

Hierdoor nam het aantal bloemleggingen ten opzichte van 1989 opmerkelijk toe.

In Indonesië bedroeg het uitgevoerde aantal opdrachten 1439 inclusief 33 kransleggingen namens diverse verenigingen en comité's. (In 1989 bedroegen deze aantallen 926 resp. 27). Op verzoek van nabestaanden werden 936 graffoto's verstrekt (450 in 1989). Op de Erevelden in Thailand werden 226 bloemstukjes geplaatst, inclusief 2 kransen (in 1989 bedroeg dit aantal 144). In Hong Kong werden 2 bloemleggingen uitgevoerd.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen f 7,50, met foto f 10,-. Tevens is het nu mogelijk voor de Erevelden in Indonesië kleine kransen te bestellen voor plaatsing bij de individuele graven; kosten f 16,- inclusief foto. Grote kransen van f 30,- tot f 50,- zijn bedoeld voor kranslegging bij de monumenten, door comité's en verenigingen.

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een kleine foto.

Bestellingen dienen uiterlijk **8 weken** voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum. Voor Hong Kong, Singapore en Ambon gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat 18 x 24 cm. bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

ORLOGSGRAVENSTICHTING
Zeestraat 85, 2518 AA 's-Gravenhage
Postbus 85981 - 2508 CR 's-Gravenhage
Telefoon 07 03 83 34 34 - Giro 401.000

Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962

Mauritslaan 1 - 6074 AS Melick
Telefoon 047 25 20 94

Fondsenverwerving standbeeld Generaal Spoor
Zilveren legpenning Nationaal Indië-monument 1945-1962

De Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 wil bij het herdenkingscomplex in het Roermondse stadspark Hattum een paviljoen bouwen dat aan de 30.000 bezoekers per jaar allerhande voorzieningen kan bieden. Dat paviljoen zal de naam "Generaal Spoor-paviljoen" gaan dragen.

Bij het paviljoen zal een standbeeld van Generaal Spoor, de legendarische voormalige legercommandant in de vroegere overzeese rijksoorden, worden neergezet. Onder andere ook om de fondsen voor het laten maken van dat standbeeld bijeen te krijgen is een zilveren legpenning van de Stichting Nationaal Indië-monument aangemaakt. Die wordt door de stichting voor f 100,- per stuk aan de man gebracht. In die prijs is een bijdrage voor het Generaal Spoor-standbeeld begrepen en een bedrag voor de instandhouding van het Nationaal Indië-monument 1945-1962.

Bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 worden ongeveer 5900 militairen van het koninkrijk hertocht die tussen 1945 en 1962 in het toenmalige Nederlands Oost-Indië en op Nieuw-Guinea van het vaderland bij krijgsovervallen het leven verloren. Tot het complex behoren een obelisk met fontein- en trappenstelsel, een aantal erealtaars waarop 112 onderdelen van de vroegere krijgsmacht al een eigen herdenkingsplaqueet hebben neergelegd en 18 grote roestvrij stalen zuilen waarin de namen van de ongeveer 5900 gesneuvelde militairen zijn gegraveerd. De jaarlijkse Nationale Dodenherdenking werd op 7 september 1992 door 12.000 mensen bijgewoond.

De penning wordt door atelier RE-Diamant in Roermond vervaardigd in gietwerk van het 'eerste' zilvergehalte (925/1000). Dat zilvergehalte wordt gegarandeerd door een rijkskeurmerk van de Waarborg. De penning heeft een diameter van 35 mm en een gewicht van ± 19 gram.

De voorzijde van de penning draagt de symbolen uit de top van de obelisk met het randschrift 'Nationaal Indië-monument 1945-1962'. De keerzijde draagt het opschrift 'Palman Qui Meruit Ferat' (de erepalm is voor hen die hem verdiend hebben). Dat is het opschrift dat ook op een paneel bij het Roermondse monument is aangebracht.

De legpenning kan worden besteld bij de Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962, Mauritslaan 1, 6074 AS Melick. De betaling kan geschieden door insluiting van een girocheque of girobetaalkaart van f 100,- over te maken op rekening 17.41.74.038 van de Rabobank Roermond of op rekening 13.41.74 van de Postbank.